

LIETUVOS RADIJO IR TELEVIZIJOS KOMISIJOS 2011 METŲ VEIKLOS ATASKAITA¹

2012 m.

¹ [2011 m. Komisijos sąmatos vykdymo ataskaita](#) skelbiama PRIEDO 7 dalyje

TURINYS

I. ĮŽANGA	3
II. VEIKLA, SUSIJUSI SU AUDIOVIZUALINIO SEKTORIAUS TEISINIO REGULIAVIMO POKYČIAIS	4
III. BENDROSIOS VEIKLOS SĄLYGOS IR KONTEKSTAS	6
IV. LICENCIJAVIMAS	10
V. PROGRAMŲ STEBĖSENA	13
VI. KOMUNIKACIJA SU VARTOTOJ AIS IR BENDRADARBIAVIMAS SU VALSTYBĖS INSTITUCIJOMIS	17
VII. TEISMINIAI GINČAI	18
VIII. VIEŠIEJI IR TARPTAUTINIAI RYŠIAI	19
IX. GERIAUSIŲ LAIDŲ KONKURSAS „PRAGIEDRULIAI“	23
X. KOMISIJOS VEIKLOS PERSPEKTYVOS	23
PRIEDAS	24
1. RADIJAS LIETUVOJE 2011 M.	25
2. TELEVIZIJA LIETUVOJE 2011 M.	34
3. SKAITMENINĖS TELEVIZIJOS BŪKLĖ 2011 M.	37
4. KABELINĖS TELEVIZIJOS IR IPTV RETRANSLIUOTOJAI	42
5. AUDIOVIZUALINĖS RINKOS PAJAMŲ DINAMIKA	46
6. KOMISIJOS TINKLAPIO WWW.RTK.LT LANKOMUMO PARAMETRAI	48
7. KOMISIJOS PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ SĄMATA	51

I. ĮŽANGA

Lietuvos radijo ir televizijos komisijos (toliau – Komisija) 2011 m. prioritetinėmis veiklos kryptimis prižiūrint Lietuvos audiovizualinę rinką buvo radijo ir televizijos programų, retransliuotojų licencijavimas ir kontrolė, reikalavimų reklamai televizijos programose laikymosi kontrolė, nepilnamečių apsauga nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio, skaitmeninės antžeminės televizijos tolimesnė plėtra bei perkeltų Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos nuostatų į nacionalinę teisę įgyvendinimas.

Svarbiausiu uždaviniu Komisija laikė veiksmingos ir skaidrios konkurencijos radijo ir televizijos rinkoje užtikrinimą, efektyvių konkurencijos sąlygų sudarymą, paslaugų vartotojų interesų gynimą bei programų įvairovės ir kokybės užtikrinimą.

Be jau paminėtų Komisijos veiklos prioritetų, 2011 metais buvo skelbiami ir organizuojami konkursai transliavimo ir (ar) retransliavimo licencijoms gauti, nustatomos šių konkursų sąlygos ir terminai, konkursų nugalėtojams buvo išduodamos licencijos bei keičiamos jų sąlygos.

Reikia pažymėti, kad Komisijos veiklos apimtis didėja, nes sparčiai vystosi naujos transliavimo ir retransliavimo technologijos, kurioms reikia skirti papildomą dėmesį.

2011 m. Komisija savo 48 posėdžiuose priėmė 219 sprendimų,² iš kurių 158 buvo susiję su retransliavimo licencijų sąlygų pakeitimais.

Komisija ataskaitiniam laikotarpiui **kontroliavo 226 galiojančias licencijas**, išduotas radijo, televizijos transliuotojams ir retransliuotojams. Išduotų licencijų sąlygų ir įstatymų nustatytų reikalavimų laikymosi kontrolę Komisija vykdė atlikdama programų stebėseną įvairiais aspektais. Per 2011 metus **buvo atlikti 76 specializuoti kompleksiniai televizijos ir radijo programų, retransliuotojų veiklos patikrinimai**. Vykdamas televizijos programų stebėseną daugiausia buvo fiksuota reikalavimų reklamai, rėmėjo pristatymo ir prekių rodymo pažeidimų.

Komisija 2011 m. nemažai dėmesio skyrė Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo nuostatų laikymosi kontrolei, nors atliktų tyrimų rezultatai ir taikytos atsakomybės atvejai rodo, jog ataskaitiniais metais pažeidimų, susijusių su neigiamą poveikį nepilnamečiams darančios viešosios informacijos paskleidimu, mažėja. Galima daryti prielaidą, kad tam įtakos turėjo ir Komisijos rengiami susitikimai su transliuotojais, programų prodiuseriais, kuriuose pastoviai buvo aptariami jau atliktų tyrimų rezultatai, vykdavo diskusijos.

2011 m. Komisija dėl teisės aktų projektų, susijusių su audiovizualinio sektoriaus veiklos reglamentavimu, aktyviai bendradarbiavo su Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetu, Kultūros ministerija, teikė jiems savo pasiūlymus dėl įvairių teisės aktų projektų. Kasdienėje veikloje, sprendama įvairius audiovizualinės rinkos reguliavimo klausimus, Komisija bendravo ir su transliuotojais bei retransliuotojais, taip pat ir su juos vienijančiomis organizacijomis: Lietuvos radijo ir televizijos asociacija (LRTA), Regioninių televizijų asociacija, Lietuvos kabelinės televizijos asociacija (LKTA) ir Lietuvos telekomunikacijų operatorių asociacija (LTOA). Ypač aktyviai vyko diskusijos su LKTA ir LTOA, kadangi per 2011 m. visiems retransliuotojams buvo pakeistos ir išduotos naujo turinio licencijos, kuriose yra fiksuoti visų retransliuojamų programų sąrašai.

2011 m., kaip ir anksčiau, buvo aktyviai dalyvaujama skaitmeninės antžeminės televizijos plėtros procese. Čia Komisija aktyviai bendradarbiavo su Ryšių reguliavimo tarnyba, Susisiekimo ministerija ir kitomis valstybės institucijomis tam, kad skaitmeninės

² Komisijos 2011 m. sprendimai - http://www.rtk.lt/lt/lrtk_sprendimai/sprendimai/metai/2011

televizijos plėtra po analoginės antžeminės televizijos išjungimo 2012 m. spalio 29 d. toliau vyktų kuo sklandžiau.

2011 m. Komisija toliau aktyvino ryšius su televizijos žiūrovais ir radijo klausytojais. Komisijos interneto svetainės skundų pateikimo sekcijoje³ piliečiai teikė skundus ir užduodavo klausimus, ir šis grįžtamasis ryšys buvo labai svarbus vykdant audiovizualinio sektoriaus veiklos kontrolę ir sprendžiant kylančias praktines reguliavimo problemas.

Visuomenės informavimo įstatymas nustato, kad jei pardavus ar kitaip perleidus transliavimo ir (ar) retransliavimo licenciją turinčio transliuotojo ar retransliuotojo akcijas (dalis, pajus) keičiasi kontrolinio akcijų paketo savininkas(-ai) arba licencijos turėtojo kontrolė (valdymas) pereina kitam asmeniui(-ims) kitais pagrindais, akcijas (dalis, pajus) ir (ar) kontrolę (valdymą) ketinantys perleisti ir įgyti asmenys privalo gauti Komisijos rašytinį sutikimą. **Sprendimai dėl transliuotojų/retransliuotojų akcijų/dalių perleidimo atspindi 5-je lentelėje, p. 13–14.**

Komisija kiekvienais metais kartą per ketvirtį viešai skelbia duomenis apie transliuotojų ir retransliuotojų pajamas, gautas iš transliavimo ir (ar) retransliavimo veiklos. **Transliuotojų ir retransliuotojų pajamos 2010 – 2011 m.⁴ pateikiamos PRIEDO 12 ir 13 lentelėse.**

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 47 straipsnio 17 dalimi, teikiame šią Komisijos 2011-ųjų metų veiklos ataskaitą su informacija apie jos veiklą įgyvendinant jai įstatymu numatytas funkcijas ir vykdant audiovizualinio sektoriaus plėtros reguliavimą bei priežiūrą.

Ataskaitos **PRIEDE - 24 psl.** pateikiama išsami analitinė bei statistinė medžiaga.

II. VEIKLA, SUSIJUSI SU AUDIOVIZUALINIO SEKTORIAUS TEISINIO REGULIAVIMO POKYČIAIS

Po 2010 m. spalio 18 d. įsigaliojusio Visuomenės informavimo įstatymo pakeitimų įstatymo, kuriuo buvo įgyvendintos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/65/EB, iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 89/552/EEB dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, susijusių su televizijos programų transliavimu, derinimo Komisija po viešų diskusijų priėmė lydimuosius teisės aktus, rekomendacijas ir atitinkamų nuostatų įgyvendinimo tvarkas.

2011 m. birželio 30 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 2, 5, 19, 22, 25, 26, 28, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 44, 47, 48, 49, 50, 52, 54 straipsnių ir priedo pakeitimo, įstatymo papildymo 341, 342, 401 straipsniais ir nauju trečiuoju skirsniu įstatymas (Žin., 2010, Nr. 123-6260), kuriuo į nacionalinę teisę buvo perkeltos 2007 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/65/EB, iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 89/552/EEB dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, susijusių su televizijos programų transliavimu, derinimo nuostatos, ir Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 25, 31 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2011, Nr. 78-3797), kuriuo buvo pataisyti Įstatyme padaryti techninio pobūdžio netikslumai.

Atsižvelgdama į 2010 m. spalio 18 d. įsigaliojusias Visuomenės informavimo įstatymo pataisas, buvo parengtas naujas **Transliavimo ir retransliavimo veiklos licencijavimo taisyklių projektas**. Komisija, apsvarsčiusi šiam projektui pateiktas rinkos dalyvių ir kitų

³ http://www.rtk.lt/lt/naudinga_informacija/pateikti_e-skunda

⁴ http://www.rtk.lt/lt/naujienos/pranesimai_spaudai/transliuotoju_ir_retransliuotoju_pajamos_per_2011_metus

suinteresuotų pusių pastabas, 2011 m. sausio 19 d. pateikė jį Kultūros ministerijai, kuri šias taisykles LR Kultūros ministro įsakymu Nr. Nr. IV-281 patvirtino 2011 m. balandžio 1 d.⁵

Igyvendinant Visuomenės informavimo įstatymo nuostatas dėl retransliavimo licencijų sąlygų 2011 m. gegužės 11 d. sprendimu Nr. KS-41 Komisija **nutarė atitinkami pakeisti retransliavimo licencijų, išduotų iki 2011 m. liepos 1 d., sąlygas** ir šiose licencijose papildomai nustatyti konkrečias televizijos programas, kurias retransliuotojai, teisės aktų nustatyta tvarka įsigiję atitinkamas teises, retransliuos nuo 2011 m. liepos 1 d., nurodant kalbas, kuriomis turi būti retransliuojama kiekviena televizijos programa bei kalbas, kuriomis turi būti rodomi subtitrai kiekvienoje retransliuojamoje televizijos programoje. Minėtu sprendimu Komisija įpareigojo televizijos programų retransliuotojus, retransliuojančius televizijos programas kabelinės televizijos tinklais, mikrobangų daugiakanalės televizijos tinklais ir elektroninių ryšių tinklais, kurių pagrindinė paskirtis nėra radijo ir (ar) televizijos programų ir (ar) programų transliavimas ir (ar) retransliavimas, iki 2011 m. gegužės 31 d. pateikti Komisijai sąrašą televizijos programų, kurias jie retransliuos nuo 2011 m. liepos 1 d. įsigiję tam būtinas teises, taip pat retransliavimo licencijoms pakeisti reikalingus duomenis apie kiekvieną sąraše nurodytą televizijos programą. Dėl licencijos teksto ir joje fiksuojamų detalių vyko aktyvios diskusijos su retransliuotojų asociacijomis.

2011 m. rugpjūčio 1 d. įsigaliojo Visuomenės informavimo įstatymo 31, 32 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2011, Nr. 91-4335), kuriuo šio įstatymo nuostatos buvo suderintos su Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo nuostatomis.

Lietuvoje reglamentavus užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimą, Komisija **patvirtino „Užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų registravimo tvarkos aprašą“**⁶. 2011 m. balandžio 20 d. sprendimu Nr. KS-30 Komisija užregistravo šiuos užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjus: UAB „KAVAMEDIA“, UAB „Mikrovisatos TV“, UAB „Penkių kontinentų komunikacijų centras“, TEO LT, AB.

Pažymėtina, kad ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjams įstatymu yra nustatytos tam tikros pareigos, t.y., vykdydami šią veiklą, jie turi užtikrinti, kad ne mažiau kaip pusė programų užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų kataloge būtų Europos kūriniai. Be to, užsakomųjų paslaugų teikėjai privalo užtikrinti, kad užsakomosios paslaugos, kurios galėtų daryti neigiamą poveikį nepilnamečiams, būtų teikiamos tik tokiu būdu, kad nepilnamečiai negalėtų gauti užsakomųjų paslaugų be asmenų, atsakingų už jų auklėjimą, kontrolės.

Tam tikrų reguliavimo pokyčių įvyko ir tradicinių visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikimo reglamentavime, ypač reklamos transliavimo televizijos programose srityje. Lyginant su Visuomenės informavimo įstatymo nuostatomis, galiojusiomis iki 2010-10-18 priimtų Visuomenės informavimo įstatymo pakeitimų, reklamos transliavimas televizijos programose buvo iš esmės liberalizuotas, be to, įvestos naujos reklamos formos, tokios kaip prekių rodymas. Prekių rodymas (angl. *product placement*) – tai informacijos, susietos su programos turiniu, pateikimas apie tam tikrą prekę ar produktą. Tai yra iš esmės nauja reklamos forma. Jis galimas tik tam tikrose programose, t.y. kinematografijos kūriniuose, televizijos filmuose ir serialuose, sporto programose ir pramoginėse programose. Prekių rodymas yra draudžiamas vaikams skirtose programose ir žiniose. Tačiau programose, kuriose yra prekių rodymas, negali būti tiesioginio skatinimo

⁵ http://www.rtk.lt/lt/teises_aktai/kiti_teises_aktai/transliavimo_ir_retransliavimo_veiklos_licencijavimo_taisykles

⁶

http://www.rtk.lt/lt/teises_aktai/kiti_teises_aktai/uzsakomuju_visuomenes_informavimo_audiovizualinemis_priemone_mis_paslaugu_teikeju_registravimo_tvarkos_aprasas

pirkti prekes ar naudotis paslaugomis, jose negali būti nepagrįstai didinama galimybė pastebėti konkretų produktą, be to, žiūrovai turi būti aiškiai informuojami apie tai, kad programoje yra prekių rodymas. Dėl šios naujovės tiek Komisijai, tiek transliuotojams kilo nemaža neaiškumų, todėl vyko aktyvus dialogas tiek su transliuotojais, tiek su kolegomis reguliuotojais kitose valstybėse, kad šios nuostatos įgyvendinimas būtų teisingai taikomas.

Pakeistu įstatymu visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjams yra nustatyta pareiga sudaryti paslaugų gavėjams (žiūrovams) galimybę nesudėtingai, tiesiogiai ir nuolat gauti informaciją apie audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjo (transliuotojo) pavadinimą, jo adresą, kuriuo jis yra įsisteigęs, elektroninio pašto ir interneto svetainės adresą bei jo veiklą reglamentuojančios institucijos pavadinimą, adresą ir telefoną. Šių duomenų skelbimo paslaugų vartotojams tvarką Komisija kontroliavo pagal viešai aptartą ir patvirtintą sprendimą „**Dėl informacijos apie visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėją skelbimo tvarkos**“.⁷

2011 m. sausio 12 d. sprendimu Nr. KS-1 Komisija patvirtino „**Reikalavimų komerciniams audiovizualiniams pranešimams ir reklamos transliavimui, visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų, radijo programų ir atskirų programų rėmimo radijo ir televizijos programose įgyvendinimo tvarką**“⁸, tačiau jau tais pačiais metais Komisija, atsižvelgdama į transliuotojams išskylančius neaiškumus, dar kartą ėmėsi peržiūrėti šią tvarką ir metų pabaigoje parengė naują šios tvarkos projektą ir paskelbė jį viešoms konsultacijoms.

Pažymėtina, kad Komisija, įgyvendindama Visuomenės informavimo nuostatą, nustatančią, kad ji turi parengti visuomenei reikšmingų įvykių sąrašą, 2010 m. gruodžio mėnesio pradžioje po viešo derinimo su visuomene šio sąrašo projektą pateikė Kultūros ministerijai, kad ši jį teiktų Vyriausybei tvirtinti. Komisija ir 2011 m. toliau dalyvavo šių įvykių įtvirtinimo Visuomenės informavimo įstatyme derinime.

III. BENDROSIOS VEIKLOS SĄLYGOS IR KONTEKSTAS

2011 m. rugsėjo 14 d. devynios ūkio subjektų veiklą prižiūrinčios institucijos pasirašė Deklaraciją, kuria įsipareigojo veiklą pradėjusiems verslininkams 12 mėnesių nuo veiklos pradžios poveikio priemones taikyti tik išimtiniais atvejais, konsultuoti juos ir teikti jiems metodinę pagalbą. Komisija, siekdama kuo mažiau trikdyti reguliuojamos veiklos subjektų veiklą, prisijungė prie šios „**Deklaracijos dėl pirmųjų verslo metų**“⁹ 2011 m. rugsėjo 21 d.

Lietuvoje 2011 m. pabaigoje veikė keturi nacionalinio masto DVB-T tinklai bei stotys Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje. Iki analoginės antžeminės televizijos išjungimo datos (2012 m. spalio 29 d.) numatyta keturių veikiančių DVB-T tinklų plėtra jau yra baigiama, tačiau neaiškumų ir problemų, susijusių su perėjimu prie skaitmeninės antžeminės televizijos, netrūksta. Šioms problemoms aptarti ir spręsti Komisija 2011 m. lapkritį surengė konferenciją „**Paskutiniai analoginės antžeminės televizijos metai – liko 346 dienos**“, kurioje dalyvavę radijo ir televizijos rinką prižiūrinčių institucijų, transliuotojų ir retransliuotojų, siuntėjų bei juos vienijančių organizacijų atstovai diskutavo apie skaitmeninės antžeminės televizijos diegimo Lietuvoje problemas, ieškojo jų sprendimo kelių. Daug dėmesio buvo skirta naujų skaitmeninių tinklų perspektyvai, skaitmeninės televizijos viešinimo kampanijos trūkumams,

7

http://www.rtk.lt/lt/rtk_sprendimai/sprendimai/del_informacijos_apie_visuomenes_informavimo_audiovizualinemis_priemonemis_paslaugu_teikeja_skelbimo_tvarkos

8

http://www.rtk.lt/lt/teises_aktai/kiti_teises_aktai/reikalavimu_reklamos_transliavimui_ir_programu_laidu_remimui_igyvendinimo_tvarka

⁹ http://www.ukmin.lt/uploads/documents/Verslo_aplinka/DEKLARACIJA.pdf

buvo siūlomi konkretūs viešinimo kampanijos pertvarkymo būdai. Konferencijos pranešimai skelbiami Komisijos tinklapyje¹⁰

Svarbiu etapu Komisijos veikloje 2011 m. buvo Komisijos teisinio statuso ir finansinės veiklos patikra.

Po 2011-06-16 Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos atviro rašto „**Dėl galimai neskaidrios LRTK veiklos**“¹¹ 2011 m. liepos mėnesį buvo atlikta vidinė revizija, kurią atliko Komisijos nariai Danguolė Skapaitė, Rimantas Bagdzevičius ir Kęstutis Petrauskis. Liepos 13 d. pateiktoje **Komisijos vidinės revizijos ataskaitos** išvadoje buvo teigiama, kad nei vienas iš galiojančių teisės aktų nenurodo Komisijos, kaip viešojo juridinio asmens teisinės formos, todėl kyla neaiškumų, kokiais teisės aktais vadovautis organizuojant Komisijos finansų tvarkymą¹².

2011-06-28 Valstybės kontrolė informavo, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. XI-1530¹³ Komisijoje bus atliktas ribotos apimties valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas, kurio metu bus įvertintas 2006-2010 metais gautų lėšų panaudojimo teisėtumas. Auditas buvo pradėtas 2011-06-28 ir baigtas 2011-09-30, t.y. jis vyko tris mėnesius. Visą tą laiką Valstybės kontrolės specialistams buvo teikiama visa reikiama informacija ir paaiškinimai.

Valstybė kontrolė 2011 m. rugsėjo 28 d. „**Valstybinio audito ataskaitoje dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijoje atlikto ribotos apimties finansinio (teisėtumo) audito rezultatų**“¹⁴ konstatavo, kad nei Visuomenės informavimo įstatyme, kuriuo vadovaujantis veikia komisija, nei komisijos pasitvirtintuose nuostatuose nėra nustatyta komisijos teisinė forma. Registravimo pažymėjime nurodyta komisijos teisinė forma – biudžetinė įstaiga, nors jos steigimo aplinkybės, struktūra, nuostatai neatitiko Biudžetinių įstaigų įstatyme numatytos biudžetinės įstaigos sampratos. Ataskaitoje taip pat nurodoma, kad Komisija, būdama įregistruota biudžetinė įstaiga, turėjo vadovautis Biudžeto sandaros įstatymu, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, negalėjo dėti terminuotų indėlių, paslaugas ir prekes turėjo pirkti vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu.

Valstybės kontrolė pažymėjo, kad audituojamu laikotarpiu 2006–2010 m. Komisija, vadovaudamasi Visuomenės informavimo įstatymu, kiekvienais metais tvirtino išlaidų sąmatas ir išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitas, kurios buvo skelbtos „Valstybės žiniuose“. Reikšmingų pastebėjimų dėl jose nurodytų duomenų tinkamo ir teisingo pateikimo valstybinis auditas nenustatė.

Komisija 2006–2010 m. nebuvo patvirtinusi apskaitos politikos ir buhalterinę apskaitą tvarkė nesivadovaudama teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinės įstaigos apskaitą. Audito metu Valstybės kontrolė nustatė, kad buhalterinės apskaitos vedimo principai atitiko verslo apskaitos standartus, buvo pildomos metų didžiosios knygos, darbo užmokesčio priskaitymo žiniaraščiai ir kiti buhalterinės apskaitos registrai, dokumentai, taip pat buvo sudaromi metiniai balansai.

Valstybės kontrolė nurodė į galimą Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 5 straipsnio 1 dalies pažeidimą, nes kai kurie komisijos nariai Vyriausiajai

¹⁰

http://www.rtk.lt/lt/naujienos/pranesimai_spaudai/lrtk_surenge_konferencija_apie_perejima_prie_skaitmenines_televizijos

¹¹

http://www.rtk.lt/lt/naujienos/pranesimai_spaudai/lrtk_gavo_lietuvos_radijo_ir_televizijos_asociacijos_rasta_del_finansines_veiklos

¹²

<http://www.rtk.lt/assets/files/revizija.pdf>

¹³

http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=402585

¹⁴

<http://www.vkontrole.lt/failas.aspx?id=2463>

tarnybinės etikos komisijai nebuvo pateikę privačių interesų deklaracijos. **Dar nepasibaigus valstybiniam auditui visi Komisijos nariai jau buvo deklaravę savo viešuosius ir privačius interesus.**

Valstybinis auditas konstatavo, kad, atsižvelgdama į audito metu pateiktas pastabas Komisija nutraukė laisvų lėšų indėlio sutartį ir šiuo metu visos lėšos yra laikomos einamojoje banko sąskaitoje; pradėjo protokoluoti organizuojamus pasitarimus, parengė Naudojimosi Komisijos tarnybiniais mobiliaisiais telefonais tvarkos aprašą, Komisijos narių apmokėjimo tvarkos aprašą bei rengia kitus vidaus teisės aktus.

Atsižvelgdama į valstybinio audito rekomendacijas, 2011 m. gruodžio 21 d. Komisija savo nutarimu Nr. N-24 patvirtino **„Lietuvos radijo ir televizijos komisijos narių darbo apmokėjimo tvarkos aprašą“¹⁵**, parengė naują **Komisijos nuostatų redakciją**, kurią patvirtino 2012 m. sausio 25 d.¹⁶

2011 m. liepos 4 d. Valstybės kontrolė pradėjo valstybinio veiklos audito procedūras, kurias turi baigti 2012 m. kovo 30 d. Per 2011 m. antrąjį pusmetį Valstybės kontrolės veiklos auditoriams jų prašymu buvo pateikta apie 500 puslapių įvairios analitinės medžiagos, pildomos lentelės, parengta analitinė informacija apie visų Europos šalyse veikiančių audiovizualinės rinkos reguliuotojų finansavimą, komisijų/tarybų sudėtį, jų skyrimo tvarką, administracijos darbuotojų (atskirai – monitoringo skyrių darbuotojų) skaičių, funkcijas ir pan.

2011 m. rugsėjo mėnesį Vilniaus apskrities mokesčių inspekcija informavo Komisiją, kad nuo 2011 m. rugsėjo 15 d. iki 2011 m. spalio 17 d. vykdys operatyvaus patikrinimo pavedimą dėl Komisijos 2006 - 2010 metų mėnesinėse pajamų mokesčio nuo A klasės pajamų deklaracijose FR0572 ir metinėse A klasės išmokų nuo jų išskaičiuoto ir sumokėto pajamų mokesčio deklaracijose FR0573 deklaruotos permokos/nepriemokos biudžetui. Patikrinimo metu pažeidimų nebuvo nustatyta.

Tuo pačiu metu Komisiją tikrino ir „Sodra“, tačiau taip pat pažeidimų nenustatė.

2011 metų pabaigoje, **Komisijai nutarus vadovautis valstybinio audito rekomendacijomis ir pateikti Komisijos pajamų ir išlaidų planą Finansų ministerijai, apskaitant lėšas valstybės biudžete, administracija parengė ir pateikė Komisijai tvirtinti planuojamų lėšų poreikį pagal biudžetinių įstaigų reikalavimus.** 2011 m. rugsėjo 28 d. Komisijos sprendimu KS-156 patvirtinus Komisijos 2012 m. programos projektinę sąmatą, administracija 2011 m. rugsėjo 30 d. raštu Nr. S-415 pateikė Finansų ministerijai 2012 m. programos projektinę sąmatą su priedais. Detalus 2012 – 2014 metų lėšų poreikis pagal atskiras administracijos parengtas strateginio plano eilutes Finansų ministerijai buvo pateiktas 2012 m. vasario 2 d.

Atsižvelgiant į LR Seimo audito komiteto 2011 m. rugsėjo 21 d. Nr. 141-S-12 sprendimą **„Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos juridinio statuso ir buhalterinės apskaitos“ ir vykdomos parlamentinės kontrolės**, Komisijos administracija 2011 m. spalio 6 d. pateikė Seimo audito komitetui biudžeto lėšų naudojimo ir darbo užmokesčio fondo naudojimo ataskaitas už pirmus du 2011 m. ketvirčius, o vėliau pateikė analogiškas ataskaitas už 2011 m. III ir IV ketvirčius.

2011 m. gruodžio 15 d. Lietuvos Vyriausiasis administracinis teismas priėmė galutinę ir neskundžiamą nutartį¹⁷, kurioje konstatavo, kad Lietuvos radijo ir televizijos komisija nėra biudžetinė įstaiga. Teismas nutartyje nurodė, kad Komisija yra pagal specialų

¹⁵ http://www.rtk.lt/lt/komisija/lrtk_nariu_apmokejimo_tvarka

¹⁶ <http://www.rtk.lt/lt/komisija/nuostatai>

¹⁷ <http://www.rtk.lt/assets/files/2011-12-15%20nutartis.pdf>

įstatymą įsteigtas ir veikiantis specifinis viešasis juridinis asmuo ir būtent apie tai turi būti nurodyta juridinių asmenų registro įrašė apie Komisijos teisinę formą.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nutartyje taip pat pažymėjo, kad Komisijos teisinės formos – biudžetinės įstaigos – nurodymas juridinių asmenų registre yra klaidingas duomuo, kuris turi būti pašalintas iš registro. Teismas įpareigojo valstybės įmonės Registrų centro Vilniaus filialą išregistruoti iš juridinių asmenų registro duomenis, kad Lietuvos radijo ir televizijos komisijos teisinė forma – biudžetinė įstaiga, ir padaryti kitą įrašą juridinių asmenų registre. 2011 m. gruodžio 29 d. Registrų centras, vykdydamas Lietuvos Vyriausiojo administracinio teismo nutartį, atliko klaidingų duomenų ištaisymą ir išbraukė Komisijos teisinę formą – biudžetinė įstaiga – iš registro ir pakeitė įrašą, nurodydama, kad Komisijos teisinis statusas yra Lietuvos radijo ir televizijos komisija.

Komisijos statuso, jos sudėties, funkcionavimo ir finansinės veiklos aspektus tikimasi išspręsti LR Seimo valdybos sudarytos darbo grupės¹⁸ parengtu Visuomenės informavimo įstatymo 47 str. pakeitimo įstatymu, kurio projektas XIP-3934(2) Seime buvo registruotas 2011 m. gruodžio 14 d.¹⁹

2011 metais pasikeitė Lietuvos žurnalistų sąjungos, Lietuvos rašytojų sąjungos, Lietuvos žurnalistų draugijos, Lietuvos kinematografinių sąjungos deleguoti ilgamečiai nariai Edmundas Juškys, Jonas Liniauskas, Marytė Kontrimaitė ir Arūnas Matelis (atsistatydino nepasibaigus kadencijai). Vietoje jų buvo deleguoti Vidas Mačiulis, Antanas Jonynas, Tomas Čyvas ir Gytis Lukšas. 2011 m. gegužės 18 d. Komisija dviejų metų laikotarpiui išsirinko naują pirmininką ir jo pavaduotoją. Jais tapo Paulius Subačius ir Rimantas Bagdzevičius.

1 lentelė. Komisijos sudėtis 2011 m. gruodžio 31 d.:

		Paskyrusi institucija	Išsilavinimas	Pareigos darbovietėje, visuomeninės pareigos	Narys (-ė) Nuo/iki
Paulius Subačius	pirmininkas (išrinktas 2011-05-18)	Lietuvos katalikų bažnyčios Vyskupų Konferencija	Filologas	VU profesorius, Lietuvių katalikų mokslo akademijos centro valdybos pirmininkas	2005-03-12/ 2013-03-12
Rimantas Bagdzevičius	pirmininko pavaduotojas (išrinktas 2011-05-18)	Lietuvos Respublikos Seimas	Aktorius	Lietuvos nacionalinio dramos teatro trupės narys; Lietuvos gretutinių teisių asociacijos tarybos pirmininkas	2010-06-18/iki 2008-2012 m. Seimo kadencijos pabaigos
Tomas Čyvas*	narys	Lietuvos žurnalistų draugija	Istorikas	Politikos apžvalgininkas	2011-12-21 – 2014-12-10
Antanas Jonynas*	narys	Lietuvos rašytojų sąjunga	Filologas	Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkas	2011-05-15/iki Sąjungos ataskaitinio-rinkiminio

¹⁸ http://www3.lrs.lt/pls/inter2/dokpaieska.showdoc_l?p_id=403240

¹⁹ http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=414349&p_query=&p_tr2=2

					suvažiavimo
Donatas Katkus	narys	Lietuvos kompozitorių sąjunga	Altistas	Lietuvos muzikos ir teatro akademijos profesorius, Šv. Kristoforo orkestro vadovas	1996-11-14/iki Sąjungos ataskaitinio rinkiminio suvažiavimo 2012 m.
Gytis Lukšas*	narys	Lietuvos kinematografininkų sąjunga	Kino režisierius	Lietuvos kinematografininkų sąjungos pirmininkas	2011-09-21/iki Sąjungos ataskaitinio rinkiminio suvažiavimo
Vidmantas Mačiulis*	narys	Lietuvos žurnalistų sąjunga	Žurnalistas	Lietuvos žurnalistų sąjungos Kauno apskrities skyriaus valdybos pirmininkas	2011-02-19/iki Sąjungos ataskaitinio rinkiminio suvažiavimo
Janė Narvilienė***	narė	Lietuvos Respublikos Seimas	Pedagogė		2005-06-30/ iki 2004-2008 m. Seimo kadencijos pabaigos
Kęstutis Petrauskis	narys	Lietuvos Respublikos Seimas	Istorikas	VU Komunikacijos fakulteto dėstytojas	2010-06-18/iki 2008-2012 m. Seimo kadencijos pabaigos
Danguolė Skapaitė	narė	Skiria Lietuvos Respublikos Prezidentas	Teisininkė	Advokatė	2009-08-12/ iki Prezidento kadencijos pabaigos
Rimantas Šukys	narys	Lietuvos periodinės spaudos leidėjų asociacija	Vidurinis	Lietuvos periodinės spaudos leidėjų asociacijos prezidentas	1996-11-14/ iki ataskaitinio rinkiminio suvažiavimo** **
Antanas Šurna**	narys	Lietuvos teatro sąjunga	Aktorius	Valstybinio jaunimo teatro trupės narys	1996-11-14/ 2012-01-12
Ramunė Vėliuvienė	narė	Lietuvos dailininkų sąjunga	Dailininkė	Lietuvos dailininkų sąjungos tarybos narė	1996-11-14/ iki Sąjungos ataskaitinio rinkiminio suvažiavimo 2012 m.

* Deleguoti 2011 metais.

** Nuo 2012-01-12 vietoje Antano Šurnos Lietuvos teatro sąjunga delegavo aktorių Algį Matulionį.

*** Paskyrusios institucijos kadencija baigėsi 2008 m. spalio mėn., eina Komisijos nario pareigas, nes nepaskirtas kitas narys.

**** Apie 2009 metais pagal asociacijos įstatus turėjusį įvykti suvažiavimą ir išrinktus naujus asmenis į vadovaujančius organus Registrų centre duomenų nėra.

IV. LICENCIJAVIMAS

2011 m. Komisija priėmė 219 sprendimų.

2 lentelė. Komisijos sprendimų skaičius pagal kategorijas

Eil.	Sprendimo kategorijos pavadinimas	Skaičius
1.	Dėl nuobaudų skyrimo (ispėjimai)	7
2.	Dėl licencijų galiojimo panaikinimo	24
3.	Dėl laikino licencijos galiojimo sustabdymo	2
4.	Dėl konkursų paskelbimo	5
5.	Dėl konkursų rezultatų	4
6.	Dėl akcijų (dalių, pajų) perleidimo	6
7.	Dėl licencijų išdavimo (be konkurso)	4
8.	Dėl licencijų sąlygų pakeitimo	158
9.	Dėl licencijos patikslinimo	1
10.	Kiti sprendimai	8

2011 metais Komisija iš viso paskelbė 5 konkursus. Dviejuose konkursuose nebuvo išaiškinti jų nugalėtojai. Detali informacija apie konkursų nugalėtojus pateikiama 3 lentelėje.

3 lentelė. Komisijos skelbtų konkursų nugalėtojai

Eil. Nr.	Licencijos rūšis	Stoties vieta	Dažnis, TV kanalas	Konkurso nugalėtojas
1	Radijo programai transliuoti	Nida	96,0 MHz	UAB „Pūkas“
2	Radijo programai transliuoti	Rokiškis	100,0 MHz	UAB „Radiocentras“
3	7 televizijos programoms retransliuoti	Klaipėda	45 TV kanalas	UAB „BALTICUM TV“

4 lentelė. 2011 m. Komisijos priimti sprendimai dėl licencijų išdavimo be konkurso:

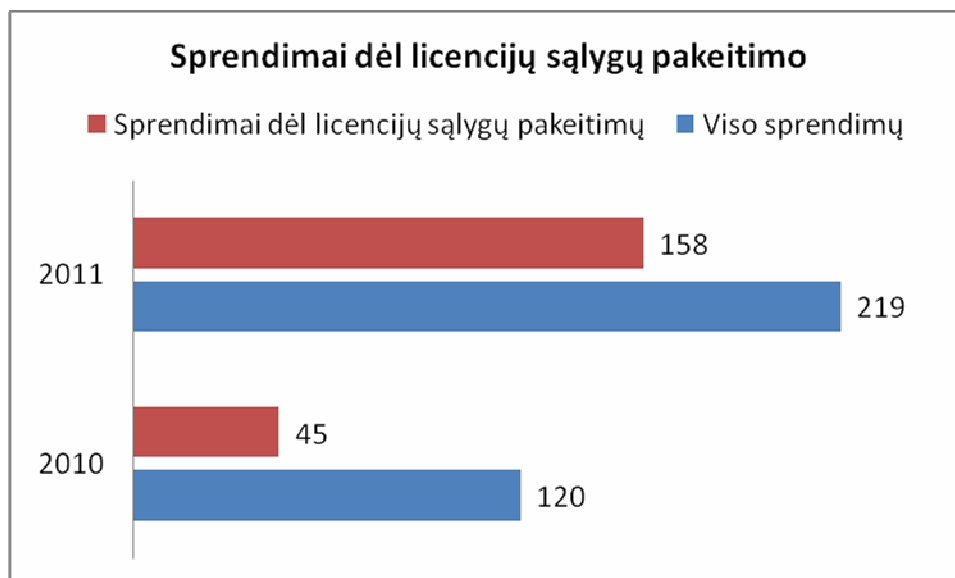
Eil. Nr.	Licencijos rūšis	Įmonės pavadinimas	Licencijuojama teritorija
1	Transliavimo laidiniais plačiajuosčio ryšio tinklais	UAB „Penkių kontinentų komunikacijų centras“	Vilnius
2	Transliavimo palydovu	UAB „SPORTO KOMUNIKACIJOS“	Lietuvos Respublika
3	Radijo programai transliuoti po įmonės reorganizavimo	UAB „Labas, Klaipėda“	Klaipėda
4	Retransliavimo laidiniais plačiajuosčio ryšio tinklais	UAB „Duomenų greitkelis“	Vilniaus m. Pašilaičių, Fabijoniškių, Justiniškių, Viršuliškių mikrorajonas
5	Retransliavimo laidiniais plačiajuosčio ryšio tinklais	UAB UKMNET TV	Ukmergės m., Ukmergės r.

158 Komisijos sprendimai buvo priimti, vykdant retransliavimo veiklos priežiūrą ir įgyvendinant Visuomenės informavimo įstatymo 33 straipsnio nuostatas, pakeistas 2010 m. rugsėjo 30 d. priimtu Lietuvos Respublikos Visuomenės informavimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymu. Iki Visuomenės informavimo įstatymo 33 straipsnio, reglamentuojančio radijo ir televizijos programų retransliavimo sąlygas, įsigaliojimo, t.y. 2011 m. liepos 1 d., retransliavimo licencijose buvo nustatomi tik reikalavimai retransliuojamų programų bazinio paketo struktūrai, minimalūs reikalavimai programų pobūdžiui ir kalboms. 2011 m. liepos 1 d. įsigaliojus aukščiau minėtam Visuomenės informavimo įstatymo 33 straipsniui, retransliavimo licencijose turėjo būti nustatytos konkrečios retransliuojamos televizijos programos, kalbos, kuriomis retransliuojamos ir (ar) rodomos su subtitrais televizijos programos bei kitos retransliavimo sąlygos. Komisija, atsižvelgdama į tai, kad minėtos nuostatos taikymas iš esmės keičia ir turi įtakos retransliavimo veiklos subjektų vykdomos retransliavimo veiklos reguliavimui, siekdama konstruktyvių sprendimų, vykdė aktyvų bendradarbiavimą su retransliavimo rinkos dalyviais bei juos atstovaujančiomis asociacijomis ir tik po viešųjų konsultacijų patvirtino naują retransliavimo licencijos formą, kurios pagrindu ir buvo atitinkamai peržiūrėtos ir pakeistos visos Komisijos jau išduotos retransliavimo licencijos, kas pareikalavo nemažai žmogiškųjų resursų. Duomenis apie retransliuojamas programas ir jų jurisdikciją administracijos specialistai pastoviai tikrindavo su Europos Televizijų kanalų duomenų baze²⁰, o iškilus neaiškumams, kreipdavosi į kitų valstybių reguliuojančias institucijas.

Minėtos įstatymo nuostatos įgyvendinimas sąlygoja tai, kad dėl kiekvienos retransliuojamos programos, jos kalbos ar kito pasikeitimo retransliuotojas turi kreiptis į Komisiją, kad ji savo sprendimu pakeistų atitinkamo retransliuotojo licenciją. Iš vienos pusės tai užtikrina efektyvesnę kiekvienos programos retransliavimo teisėtumo kontrolę, operatyvesnį retransliuojamų televizijos programų turinio reguliavimo aspektą bei geresnę vartotojų teisių apsaugą ir viešumą - visi Komisijos sprendimai su retransliuojamų programų sąrašais yra viešai paskelbiami kitą dieną po sprendimo priėmimo ir prieinami Komisijos tinklapyje, iš kitos pusės, reiškia papildomas pareigas retransliavimo rinkos subjektams. Šiame kontekste atskirai paminėtina viena stambiausių Lietuvos retransliuotojų – TEO LT, AB, retransliuojanti televizijos programas tiek laidiniais plačiajuosčio ryšio tinklais (IP TV), tiek antžeminės skaitmeninės televizijos tinklais. Ši bendrovė per 2011 m. į Komisiją dėl retransliavimo licencijose nustatytų retransliuojamų televizijos programų pakeitimo kreipėsi 10 kartų. Septyni bendrovės prašymai buvo patenkinti, o trys iš esmės tapatūs prašymai, kuriais buvo prašoma į antžeminės skaitmeninės televizijos tinklais retransliuojamų televizijos programų sąrašą įtraukti televizijos programą “Pervyj Baltijskij Kanal” – ne. Tokį Komisijos apsisprendimą lėmė tai, jog TEO LT, AB šiuo metu retransliuoja televizijos programų paketą, sudarytą skaitmeninės antžeminės televizijos konkurso, kurio metu konkuravo tiek pareiškėjai – potencialūs paslaugų teikėjai – tiek konkrečios programos metu. Bet kokie šio paketo pakeitimai, išskyrus atvejus, kai programą nustoja ar jos licencijoje nurodomus parametrus (pvz., pavadinimą) pakeičia teikti jos gamintojai, gali išbalansuoti jau nusistovėjusį kalbų, žanrų ir kultūrų reprezentavimo balansą ir tokiu būdu pažeisti teisėtus jau esamų televizijos “Skaitmeninė GALA” vartotojų lūkesčius ir Visuomenės informavimo įstatyme nurodytus audiovizualinės rinkos reguliavimo principus bei Komisijai prižiūrėti pavestus audiovizualinio turinio prioritetus.

Dėl aukščiau minėtų įstatymo pakeitimų sprendimų dėl licencijų sąlygų pakeitimo skaičius, palyginus su 2010 metais, išaugo 3,5 karto ir bendrame sprendimų skaičiuje sudarė net 75 procentus, tuo tarpu 2010 metais šių sprendimų skaičius tesiekė 37 procentus:

²⁰ <http://mavise.obs.coe.int/>

Komisija 2011 m. gegužės 4 d. posėdyje netenkino VŠĮ „Teleradijo kompanija HANSA“, teikiančios laidinio radijo paslaugas, prašymo leisti retransliuoti „Lietuvos radijo“ programą. Prašymas nebuvo patenkintas dėl to, kad VŠĮ „Teleradijo kompanija HANSA“ nepateikė Komisijai duomenų, patvirtinančių, kad įstaiga turi VŠĮ Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos leidimą retransliuoti „Lietuvos radijo“ programą laidinio radijo tinklais. Įvertinusi visas aplinkybes, Komisija kreipėsi į kompetentingas institucijas dėl neteisėtos VŠĮ „Teleradijo kompanija HANSA“ veiklos nutraukimo. Tokie kreipimaisi buvo adresuoti ne vienai kompetentingai institucijai: **Komisija 2011-05-10 raštu Nr. S-228 kreipėsi į Vilniaus apskrities VPK Nusikaltimų tyrimo valdybos Ekonominių nusikaltimų skyrių, 2011-11-23 raštu Nr. S-468 kreipėsi į Policijos generalinį komisarą. Be to, dėl šios įmonės veiklos Komisija teikė išsamus atsakymus į paklausimus: 2011-02-04 raštas LR Seimo nariui E.Žakariui, 2011-03-01 raštas Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai, 2011-06-22 raštas Susisiekimo ministerijai, 2011-12-20 raštas Šiaulių miesto apylinkės prokuratūrai.** Kartu buvo pateikta išsami medžiaga apie minėtos kompanijos neteisėtą veiklą ir Komisijos veiksmus, imantis priemonių užkirsti tam kelią. Šis darbas truko visus 2011 metus ir tęsiasi iki šiol.

5 lentelė. 2011 metais priimti sprendimai dėl transliuotojų/retransliuotojų akcijų/dalių perleidimo

Eil. Nr.	Įmonės pavadinimas	Kas perleidžia akcijas/dalis	Kam perleidžia akcijas/dalis
1	TEO LT, AB	Amber Teleholding A/S	TeliaSonera
2	UAB „Technikos pasaulis“	R.Letukas	A.Mažonui
3	UAB „Laisvoji banga“	E.Razbadauskas	UAB „VORTO“
4	VŠĮ „Advilio reklamos miestas“	A.Palivonas	Bankrutuojančiai UAB „Rodiklis“
5	UAB „Mikrovisatos TV“	S.Kavaliauskas A.Kavaliauskas	UAB „Cgates“
6	UAB „Labas, Klaipėda“	UAB „Eglės leidykla“	A.Laukaičiui

Informacija apie transliuotojus, retransliuotojus, jų dalyvius (savininkus), jų pasikeitimus yra nuolat viešai skelbiama ir atnaujinama LRTK interneto svetainėje www.rtk.lt lietuvių ir anglų kalbomis.

V. PROGRAMŲ STEBĖSENA

2011 metais keturi Komisijos Monitoringo ir tyrimų skyriaus darbuotojai patikrino 3375 valandų radijo ir televizijos programų. Monitoringo ir tyrimų skyriaus stebi, analizuoja ir, prireikus, dokumentuoja galimus pažeidimus šiose pagrindinėse srityse:

1. Nepilnamečių apsauga, programų indeksavimas;
2. Reikalavimai reklamai (reklamos išskyrimas, paslėpta reklama, reklama filmuose ir laidose, reklamos intarpų kiekis, reklamos kiekis per 1 astronominę valandą);
3. Reikalavimai programų rėmimui;
4. Reikalavimai prekių rodymui;
5. Reikalavimai televitrinai;
6. Licencijose nustatytų reikalavimų laikymasis, transliavimo laiko, programos struktūros ir turinio išlaikymas;
7. Europos kūrinių ir nepriklausomų kūrėjų kvotos;
8. Užsakomųjų visuomenės informavimo paslaugų teikėjų kontrolė;
9. Neteisėtas ar nelegalus transliavimas ar retransliavimas.

Reikia pažymėti, kad kiekvienos programos patikrinimui skiriamas laikas tiesiogiai priklauso nuo tyrimo tikslo. Mažiausia sąnaudų reikia nustatant, kad nevykdoma pagrindinė licencijos sąlyga, t.y. programa netransliuojama kurį laiką. Patikrinimo akte fiksuojamas licencijos pažeidimo laikotarpis gali būti iki 2 mėn. (336 valandų programos), tačiau faktiškai tokios programos tyrimas ir dokumentinis fiksavimas trunka iki 2 val. Vienos valandos programos išsamus tyrimas dėl reikalavimų reklamai laikymosi (išskyrus reklamos trukmės per astronominę transliavimo valandą bei reklamos vaidybiniuose filmuose monitoringas), prekių rodymui ir rėmimui laikymosi skiriama iki 4 valandų darbo, tiek pat laiko reikia galimų reikalavimų nepilnamečių apsaugai reikalavimų pažeidimams tirti, reikalavimų televitrinoms laikymosi tyrimams. Išsamus radijo arba televizijos savaitinės programos (168 val.) visapusiškos licencijos sąlygų laikymosi tyrimas dėl licencijoje fiksuotos programos sandaros ir turinio, transliavimo laiko, Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio, reklamos, rėmimo reikalavimų ir kitų įstatyminių nuostatų laikymosi bei tyrimo dokumentavimo užtrunka dvigubai ilgiau negu yra transliuojama programa.

Pažymėtina, kad programų tyrimo patikrinimo aktai yra įrodymai galimuose teisiniuose ginčuose, todėl tyrimo dokumentavimas paprastai yra derinamas su Komisijos teisininkais, vyksta aptarimai dėl įstatymų taikymo niuansų.

2011 m. Monitoringo ir tyrimų skyriuje dirbo 4 darbuotojai, kurie per ataskaitinius metus iš viso atliko 76 specializuotus arba kompleksinius radijo ir televizijos programų patikrinimus. Televizijos programa „LNK“ buvo tikrinta 12 kartų, „TV3“ – 10, „BTV“ – 11, „Lietuvos rytas.tv“ – 6, „LTV“ – 6, kitos televizijos – 10, skaitmeninės antžeminės televizijos retransliuotojas „TEO LT, AB – 2, skaitmeninės antžeminės televizijos siuntėjas AB LRTC – 1 kartą.

Patikrinimo tikslai aprėpė šiuos pagrindinius aspektus: nepilnamečių apsauga – 16, reikalavimų programų rėmimui laikymasis – 14 kartų, paslėptos reklamos kontrolė – 9 kartus, reklama televizijos filmuose – 8, reklamos kiekis per valandą nacionalinėse televizijose – 2,

prekių rodymas – 4, reikalavimai televizorinai – 6, programos sandara ir turinys – 8, atlikta 14 patikrinimų kitais aspektais.

Buvo atlikta 10 skirtingų radijo programų kompleksinių patikrinimų (past.: iš viso buvo 17 radijo programų patikrinimų: VŠĮ „Advilio reklamos miestas“, nevykdantis licencijuojamos veiklos – tikrintas 4 kartus, VŠĮ „Teleradijo kompanija Hansa“ - dėl neteisėto LR programos transliavimo – 5 kartus, kitos radijo programos – 8 kartus).

Atsižvelgdami į audiovizualinės rinkos pokyčius, nustatytų pažeidimų pobūdį, praktikoje dažnai pasitaikančius neaiškumus bei transliuotojų pageidavimus, Komisijos administracijos specialistai kelis kartus buvo surengę aptarimus su nacionalinių transliuotojų vadovais, komercijos ir reklamos skyrių vadovais dėl produkto rodymo ir kitų reklamos ir rėmimo transliavimo aspektų. Keli administracijos teisininkų ir darbuotojų, stebinčių programas susitikimai dėl televizijose rengiamų sveikatos laidų buvo organizuoti su atskirų televizijų prodiuseriais jų prašymu. Reikia pažymėti, kad administracijos specialistai dažnai konsultuoja prodiuserius ir net reklamos gamintojus dėl rengiamų rėmimo pranešimų ir kitų probleminių reklamos transliavimo klausimų.

Komisija skyrė nemažą dėmesį vadinamųjų „Kauno įvykių“ tinkamam pateikimui nacionalinių televizijos transliuotojų programose, analizavo ir svarstė galimybes užkirsti kelią nepilnamečių duomenų pateikimui, ragino, kad žiniasklaida, informuodama apie rezonansinius įvykius, vadovautųsi tik pagrįstu viešuoju interesu. Už Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo pažeidimus – nepilnamečių tapatybės atskleidimą, UAB „TELE-3“ buvo pareikštas įspėjimas ir skirta bauda.

2011 m. Komisijos taikytos atsakomybės transliuotojams ir retransliuotojams atvejai pateikiami 6 lentelėje 15-ame psl.

Suprasdama, koks svarbus yra žiniasklaidos vaidmuo formuojant nepilnamečių nuostatas bei vertybes, įtakojančias jų elgesį, ir siekdama paskatinti transliuotojus kalbėti apie šią skaudžias temas, ypač apie savižudybių atvejus, itin atsakingai, Komisija gruodžio 7 d. LR Seime surengė apskrito stalo diskusiją **„Informacijos apie savižudybę pateikimas televizijoje“**.

Vienas iš susitikimo tikslų buvo pristatyti Komisijos rekomendacijos transliuotojams dėl informacijos apie savižudybes pateikimo projektą, kuris buvo parengtas remiantis suicidologijos ekspertės VU Klinikinės psichologijos katedros vedėjos prof. habil. Dr. Danutės Gailienės ekspertinėmis išvadomis, paremtomis laidų „Paskutinė instancija“, TV3, 2011-09-29 ir „Valanda su Rūta“, LNK, 2011-09-29 medžiaga bei galiojančiais įstatymais. Diskusijos metu buvo apsvaistyta, suderinta ir gruodžio 8 d. Komisijos posėdyje priimta **„Rekomendacija viešosios informacijos rengėjams dėl informacijos apie savižudybes pateikimo“**²¹, kuria įsipareigojo vadovautis transliuotojai.

Komisija ir ateityje planuoja šia linkme dirbti, manydama, kad šviečiamasis ir konsultacinis bendradarbiavimas su transliuotojais gali duoti teigiamų rezultatų.

6 lentelė. 2011 m. taikyta atsakomybė

Nr.	Atsakomybės subjektas	Pažeidimo esmė	Taikyta nuobauda
1.	UAB „TELE-3“	Už televizijos programoje „TV3“ 2010 m. lapkričio 24 d., 19.40 val. transliuotoje televizijos laidoje „Akistata“ draudžiamos skleisti neigiamą poveikį nepilnamečių vystymuisi darančios viešosios informacijos,	2011-03-16 sprendimu Nr. KS-16 skirtas įspėjimas

²¹ http://www.rtk.lt/lt/naujienos/aktualijos/rekomendacija_del_informacijos_apie_savizudybes_pateikimo

		atitinkančios Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo 6 straipsnio 3 punktą, paskleidimą.	
2.	VšĮ „TELERADIJO KOMPANIJA HANSA“	Už tai, kad VšĮ „Teleradijo kompanija HANSA“ pažeidė licencijos Nr. KR370 11 dalį, 22 dalies 3 ir 4 punktus ir Komisijos 2002 m. spalio 16 d. sprendimo Nr. 124 „Dėl 1999-01-13 sprendimo Nr. 1 dalinio pakeitimo“ 2 ir 3 punktus (veikė nesudariusi su visais kabelinio radijo vartotojais abonentinį sutarčių ir neteikė Komisijai informacijos ir statistinių ataskaitų apie vykdomą transliavimo ir (ar) retransliavimo veiklą).	2011-03-16 sprendimu Nr. KS-17 skirtas įspėjimas
3.	UAB „Horda“ direktorius	Už administracinis teisės pažeidimą, numatytą LR ATPK 214 ²² straipsnio 1 dalyje (įstatymų nustatyta tvarka nebuvo įsigijusi teisių į televizijos programų retransliavimą).	2011-04-27 skirta 500 (penkių šimtų) litų dydžio bauda.
4.	UAB „TELE-3“ generalinė direktorė	UAB „Tele-3“ televizijos laidoje „Prieš srovę“ („TV3, 2011-01-11, 19.40 val.) skelbdama Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo 6 straipsnio 3 punkte numatytą kriterijų atitinkančią ir priskirtiną draudžiamos skleisti neigiamą poveikį nepilnamečių vystymuisi darančios viešosios informacijos, susijusios su asmens duomenų paskelbimu, kategorijai, informaciją, padarė administracinę teisės pažeidimą, numatytą Administracinių teisės pažeidimų kodekso 214 ¹⁹ straipsnio 3 dalyje.	2011-06-15 skirta 1000 (tūkstančio) litų dydžio bauda.
5.	UAB „AVVA“	Už televizijos programoje „AVVA“ 2011 m. balandžio 14 d., 14.30 val. transliuotoje televizijos laidoje „Žinios“ draudžiamos skleisti neigiamą poveikį nepilnamečių vystymuisi darančios viešosios informacijos, atitinkančios Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo 6 straipsnio 1 ir 3 punktų kriterijus, paskleidimą.	2011-07-13 sprendimu Nr. KS-67 skirtas įspėjimas
6.	UAB „Lietuvos ryto“ televizija	Už televizijos programoje „Lietuvos rytas.tv“ 2011 m. vasario 17 d. 20.25 val. transliuotoje laidoje „Super L.T.“ padarytą Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 2 punkto reikalavimų pažeidimą.	2011-07-20 sprendimu Nr. KS-93 skirtas įspėjimas
7.	UAB „Baltijos TV“	Už televizijos programoje „BTV“ 2011 m. spalio 2 d. transliuotoje programoje „Sveikatos kodas“ padarytus Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo	2011-11-16 sprendimu Nr. KS-196 skirtas įspėjimas

		įstatymo 39 straipsnio 11 dalies 1 ir 3 punktų ir Reikalavimų komerciniams audiovizualiniams pranešimams ir reklamos transliavimui, visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų, radijo programų ir atskirų programų rėmimo radijo ir (ar) televizijos programose įgyvendinimo tvarkos 10, 15, 16, 17 ir 19 punktų pažeidimus.	
8.	UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“	Už televizijos programoje „LNK“ 2011 m. spalio 2 d. transliuotoje programoje „Sveikatos ABC“ padarytus Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 39 straipsnio 11 dalies 1 ir 3 punktų ir Reikalavimų komerciniams audiovizualiniams pranešimams ir reklamos transliavimui, visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų, radijo programų ir atskirų programų rėmimo radijo ir (ar) televizijos programose įgyvendinimo tvarkos 10, 15, 16, 17 ir 19 punktų pažeidimus.	2011-11-16 sprendimu Nr. KS-197 skirtas įspėjimas
9.	UAB „TELE-3“	Už televizijos programoje „TV3“ 2011 m. spalio 2 d. transliuotoje programoje „Sveikas žmogus“ padarytus Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 39 straipsnio 11 dalies 1 ir 3 punktų ir Reikalavimų komerciniams audiovizualiniams pranešimams ir reklamos transliavimui, visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų, radijo programų ir atskirų programų rėmimo radijo ir (ar) televizijos programose įgyvendinimo tvarkos 10, 15, 16, 17 ir 19 punktų pažeidimus.	2011-11-16 sprendimu Nr. KS-198 skirtas įspėjimas
10.	UAB „Baltijos TV“ generalinis direktorius	Už administracinis teisės pažeidimą, numatytą LR ATPK 214 ²² straipsnio 1 dalyje (specialių reklaminių nuorodų į rėmėjo pranešimą transliavimas).	2011-12-14 skirta 1000 (vieno tūkstančio) litų dydžio bauda

VI. KOMUNIKACIJA SU VARTOTOJAIS IR BENDRADARBIAVIMAS SU VALSTYBĖS INSTITUCIJOMIS

Praėjusiais metais Komisija kasdienėje savo veikloje nagrinėjo gaunamus televizijos žiūrovų ir radijo klausytojų skundus, prašymus konsultuoti, padėti išspręsti ginčus bei kitokio pobūdžio kreipimusis, aktyviai bendradarbiavo su valstybinėmis institucijomis.

Iš viso Komisija, susirašinėdama su kitomis institucijomis, transliuotojais, privačiais asmenimis ir kt. įvairiais klausimais, 2011 m. išsiuntė 533, gavo 940 raštų.

Komisija, įgyvendindama įstatymu jai suteiktas funkcijas, siekia užtikrinti vartotojų teisių apsaugą. Komisijos veikloje labai svarbus grįžtamasis ryšys su vartotojais (žiūrovais ir

klausytojais). Siekdama suaktyvinti bendravimą su audiovizualinių paslaugų vartotojais, Komisija savo interneto svetainėje sudarė jiems galimybę skundus ar klausimus pateikti tiesiogiai, dėl ko ženkliai išaugo gaunamų skundų skaičius. Per 2011 m. buvo gautas 61 skundas. Daugiausia skundų pateikta elektroniniu paštu ar tiesiogiai per Komisijos interneto svetainės skundų pateikimo rubriką (40). Komisiją pastebi, kad vartotojai nėra abejingi tam, kas rodoma televizijos ekranuose, ir informuoja Komisiją apie galimus pažeidimus. Tai palengvina Komisijos darbą tikrinant transliuotojus, ypač veikiančius regionuose.

Praėjusiais metais daugiausia gauta skundų, susijusių su galimais vartotojų teisių pažeidimais, santykiais tarp vartotojo ir (re)transliuotojo. Vartotojai skundėsi, kad nesilaikoma sutarčių sąlygų, pakeičiamos ar iš viso neretransliuojamos programos, bloga vaizdo ar garso kokybė, padidinamas abonentinis mokestis ir kt. Ypač daug skundų gauta dėl laidinio radijo paslaugos teikėjo VŠĮ „Teleradijo kompanija HANSA“ teikiamų paslaugų. Skųstasi, kad kompanija reikalauja mokėti abonentinius mokesčius už laidinio radijo paslaugą, nors vartotojas tos paslaugos neturi ir nėra sudaręs jokios sutarties su paslaugos teikėju, reikalaujama mokėti paslaugos atjungimo mokestį ir kt. Taip pat gauta skundų dėl atsiskaitymo už AS VIASAT teikiamas paslaugas.

Taip pat gauta skundų ir dėl galimų nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo pažeidimų televizijos ar radijo programose. Žiūrovų nuomone, kai kurios programos gali pakenkti nepilnamečių vystymuisi: juose daug žiaurių vaizdų, nešvankių žodžių, laidos rodomos netinkamu laiku ar netinkamai pažymėtos ir pan. Buvo skundžiamasi ir dėl reklamos transliavimo pažeidimų: per dažnų reklamos intarpų, per didelio jos kiekio, garso, dėl paslėptos reklamos.

Vartotojai taip pat skundėsi ir dėl programos turinio, kultūrinių laidų trūkumo, taip pat dėl transliuojamų pažinčių SMS žinučių tekstų.

Buvo skundų ir dėl reklamos transliavimo pažeidimų: per dažnų reklamos intarpų, per didelio jos kiekio, garso, dėl paslėptos reklamos, taip pat dėl reklamos ar anonsų netinkamo turinio ar jų transliavimo netinkamu metu.

Pradėję nagrinėti skundus, administracijos specialistai informuoja pareiškėją apie skundo nagrinėjimo tvarką ir terminus ir informuoja pareiškėją apie skundo tyrimo rezultatus. Pažymėtina, kad dauguma skundų yra pagrįsti ir yra formuluojami gana profesionaliai ir, dažniausiai, yra pagrįsti.

Išsamesnė informacija apie gautus vartotojų prašymus pagal skundo pobūdį pateikiama **7-je lentelėje**.

7 lentelė. 2011 m. gauti vartotojų skundai pagal nusiskundimų pobūdį:

	Skundo pobūdis	Kiekis
1.	Dėl vartotojų teisių pažeidimų: sutarčių sąlygų pakeitimo, retransliuojamų programų keitimo ir kt., iš jų: - Dėl VŠĮ „Teleradijo kompanija HANSA“ veiklos - 18 - Dėl VIASAT veiklos - 5	23
2.	Dėl nepilnamečių apsaugos pažeidimų, netinkamo filmų žymėjimo ir pan.	16
3.	Dėl netinkamo programų turinio, SMS pažinčių žinučių	9
4.	Dėl (re)transliavimo sutrikimų bei prastos kokybės, skaitmeninės TV nepasiekiamumo ir kt.	3
5.	Kiti skundai	9

Skundų pagrindu buvo atliekami tyrimai ir pasitvirtinus skunde nurodytiems faktams buvo taikoma atsakomybė.

Tirdama kai kuriuos skundus, LRTK 2011 m. bendradarbiavo ir su kitomis institucijomis: Žurnalistų etikos inspektoriatu - dėl nustatymo, ar informacija priskirtina neigiamą poveikį nepilnamečiams darančios informacijos kategorijai, Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba - tiriant skundus dėl sutarčių sąlygų nesilaikymo ir kt., Ryšių reguliavimo tarnyba - dėl skundų, susijusių su prasta transliuojamų ar retransliuojamų programų kokybe, bloga garso kokybe ir pan., Valstybine vaistų kontrolės tarnyba - dėl skundų, susijusių su vaistinių preparatų reklama ir rėmimo pranešimais TV laidose, LATGA-A - dėl skundų, susijusių su autorinio atlyginimo mokėjimu. Komisija bendradarbiavo su Vyriausiąja rinkimų komisija, tiriant skundus dėl politinės reklamos transliavimo pažeidimų, vadovaudamasi 2010 m. gegužės 18 d. Lietuvos Respublikos Seimo priimta nauja Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei finansavimo kontrolės įstatymo redakcija, kuri įsigaliojo 2010 m. rugsėjo 15 d.

VII. TEISMINIAI GINČAI

Komisija teisminiuose ginčiuose 2011 m., kaip ir anksčiau, nesamdė teisinės pagalbos, Komisijai teismuose atstovavo administracijos direktoriaus pavaduotoja Jurgita Iešmantaitė ir teisininkas Viktoras Popandopula.

2011 m. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo 2011-10-24 nutartimi atmetė UAB „B2B Group“ apeliacinį skundą dėl Komisijos skirto įspėjimo už licencijos sąlygų pažeidimus.

VšĮ „Teleradijo kompanija Hansa“ buvo apskundusi Komisijos sprendimą dėl licencijos Nr. KR370 galiojimo panaikinimo, tačiau, susipažinusi su Komisijos atsiliepimu į skundą, teisme savo skundą atsiėmė.

Viena iš ilgai 2011 metais trukusių bylų buvo VšĮ „Teleradijo kompanija Hansa“ generalinio direktoriaus M. Antanaičio ATP byla, pradėta Komisijos iniciatyva, dėl kompanijos vykdomos neteisėtos retransliavimo veiklos.

Siekdama nutraukti neteisėtą retransliavimą, š. m. lapkričio 24 d. Komisija kreipėsi į Lietuvos generalinį komisarą, prašydama nedelsiant imtis veiksmų, kad neteisėta veikla būtų nutraukta. Tai buvo pakartotinas kreipimasis į policiją, kadangi po pirmo kreipimosi 2011 m. gegužės mėn. į VPK Nusikaltimų tyrimo valdybos Ekonominių nusikaltimų tyrimo skyrių pareigūnai nesiėmė atitinkamų veiksmų ir neteisėtas retransliavimas nebuvo sustabdytas.

2011-01-20 įsiteisėjo Komisijos nutarimas paskirti baudą LRT generaliniam direktoriui Audriui Siaurusevičiui. Šios bylos nagrinėjimas truko nuo 2009-04-01, kai už netinkamą spektaklio „Svynis Todas: Demonas kirpėjas“ smurtinio pobūdžio reklamos žymėjimą Komisija paskyrė 2000 Lt dydžio baudą VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija vadovui A. Siaurusevičiui. Nors LRT generalinis direktorius su tokiu Komisijos nutarimu nesutiko ir apskundė jį Vilniaus apygardos administraciniam teismui, kuris šį skundą patenkino tik iš dalies, sumažindamas baudos dydį iki 1000 Lt., tačiau pripažino, kad Audriaus Siaurusevičiaus padarytas pažeidimas pilnai įrodytas byloje surinkta medžiaga bei kvalifikuotas tinkamai. Teismas taip pat pripažino, jog būtent LRT generalinis direktorius yra atsakingas už tinkamą reklamos žymėjimą ir skleidimą LRT televizijos programose. A. Siaurusevičius apskundė šią nutartį apeliacine tvarka Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, kuris, išnagrinėjęs šį skundą, jo nepatenkino ir 2011 m. sausio 14 d. nutartimi paliko galioti Vilniaus apygardos administracinio teismo nutartį.

Iki 2011 m. pabaigos buvo dar neišnagrinėtos dvi bylos, kur du generaliniai direktoriai – Audrius Siaurusevičius ir Edmundas Jakilaitis – ginčija Komisijos sprendimus skirti jiems

nuobaudas tuo pagrindu, kad jie esą yra neatsakingi už padarytus pažeidimus, o yra kiti asmenys, kurie tai padarė.

XIII. VIEŠIEJI IR TARPTAUTINIAI RYŠIAI

Svarbiausiu Komisijos sprendimų, nutarimų, iniciatyvų skelbimo būdas yra Komisijos internetinė svetainė www.rtk.lt. Joje galima rasti kiekvieną transliuojamą ar retransliuojamą programą, duomenis apie transliuotojus ir retransliuotojus, jų savininkus, kontaktus, veiklos teritorijas ir kt. Svetainės duomenys tikslinami kiekvieną darbo dieną.

Pakeitusi Komisijos svetainės dizainą, dar 2010 m. Komisija pradėjo analoginės antžeminės televizijos išjungimo datos atgalinę atskaitą ir vartotojai gali matyti, kiek liko dienų iki analoginės antžeminės televizijos išjungimo datos.

Siekiant operatyviai informuoti visuomenę apie Komisijos priimtus sprendimus, pranešimai apie juos interneto svetainėje skelbiami iškart po posėdžio. Svetainėje taip pat yra vartotojams sudaryta galimybė tiesiogiai pateikti Komisijai klausimą ar skundą, kas užtikrina glaudesnę ryšį su vartotojais ir padeda fiksuoti pažeidimus radijo ir TV programose.

Norėdama, kad informacija apie komisijos veiklą bei audiovizualinę rinką būtų prieinama tarptautiniu mastu, Komisija skelbia ją ir anglų kalba, kas nėra labai populiari tarp panašių institucijų. Pavyzdžiui, šiuo metu iš 53 Europos audiovizualinių sektorių reguliuojančių institucijų (EPRA) 21 organizacija informacijos anglų kalba savo tinklapyje neskelbia. Reikia pažymėti, kad informacijos pateikimas ne tik lietuvių kalba labai padidina svetainės lankytojų skaičių. Svetainės lankytojų iš užsienio pasiskirstymą 2011 m. apibendrina PRIEDO 6 dalis.

Komisija taip pat aktyviai seka televizijos technologinių pokyčių eigą Europoje ir už jos ribų bei teikia didelį dėmesį tarptautiniam bendradarbiavimui.

Komisija aktyviai dalyvauja EPRA, kuri vienija 53 audiovizualinių sektorių reguliuojančią institucijas, veikloje ir nuo 1999 m. yra jos narė. EPRA konferencijos, vykstančios du kartus per metus, elektroniniai forumai ir dalyvavimas jos darbo grupių veikloje padeda profesionaliai spręsti kasdienes ir netradicines problemas ir skatina reguliavimo tobulinimą.

2011 m. spalio mėn. Briuselyje vykusio 34-ojo susitikimo metu Komisija pareiškė pasiūlymą 2013 m. rudenį surengti EPRA konferenciją Lietuvoje ir gavo EPRA vadovybės pritarimą šiam pasiūlymui. Komisija mano, kad tokia konferencija būtų aktualus renginys ir puikus akcentas Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungoje 2013 m. programoje, dėl to kreipėsi į Vyriausybę, kad ji apsvaistytų tokią galimybę ir priimtų nutarimą, pritariančią EPRA 38-ojo susitikimo rengimui Lietuvoje 2013 m. rugsėjo – spalio mėn. bei pavestų atsakingoms institucijoms suderinti konkrečią jo datą su kitų pirmininkavimo ES renginių tvarkaraščiu.

Kaip Seimui atskaitinga institucija Komisija taip pat kreipėsi ir į LR Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetą, prašydama pritarti šio renginio įtraukimui į Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos tarybai renginių sąrašą ir gavo tam pritarimą.

Tai būtų pirmoji Europos reguliuojančių institucijų platformos konferencija, surengta Lietuvoje.

Komisija taip pat pastoviai dalyvavo elektroniniame EPRA forume ir nuolatos teikė išsamią informaciją įvairiais klausimais kitų šalių analogiškomis institucijoms, atsakinėjo į nepriklausomų ekspertų, dirbančių Europos Komisijai, įvairių šalių žiniasklaidos institutų klausimynus.

Komisijos specialistai yra nuolatiniai Europos Tarybos leidžiamo Europos Audiovizualinės Observatorijos „Iris“ leidinio korespondentai ir nuolatos rašo jam straipsnius bei planuoja tai daryti ateityje.

Administracijos direktorius yra Europos Komisijos Audiovizualinį sektorių reguliuojančių institucijų darbo grupės ir Kontaktinio komiteto narys. Jų posėdžiuose didžiausias dėmesys kreipiamas į Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos įgyvendinimo šalyse narėse ypatumus, pristatomos įvairios Europos Komisijos užsakymu atliktos studijos bei jų analizės. Ataskaitiniu laikotarpiu posėdžiuose nebuvo dalyvauta, tačiau reikalinga informacija buvo pateikta raštu.

Pagal 2005 m. balandžio mėnesį pasirašytą trišalę bendradarbiavimo sutartį transliavimo reguliavimo srityje su Latvijos ir Estijos transliuotojų tarybomis bei Estijos kultūros ministerija, paprastai 2 kartus per metus vyksta susitikimai - konferencijos kiekvienoje šią sutartį pasirašiusioje šalyje paeiliui. Kovo mėnesį Baltijos valstybių reguliuotojų konferenciją „**Audiovizualinių paslaugų direktyvos įgyvendinimas Baltijos šalyse**“ Komisija surengė Vilniuje. Susitikime dalyvavo 40 svečių, pagrindinis tikslas buvo išanalizuoti minėtos direktyvos, neseniai perkeltos į visų trijų Baltijos valstybių nacionalinius įstatymus, įgyvendinimo problemas bei patirtį, ypač svarstant televizijos internetu ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų reglamentavimo klausimus. Žymi konferencijos laiko dalis buvo skirta visoms Baltijos valstybėms aktualiai problemai, susijusiai su Rusijoje rengiamų ir į Baltijos šalis nukreiptų programų, stengiantis išvengti mūsų šalyse egzistuojančio reguliavimo, ypatumais. Pagrindinį pranešimą šiuo klausimu ir didelį susirūpinimą dėl to išreiškė Estijos Kultūros ministerijos atstovas.

Kadangi toks Baltijos šalių projektas pasitvirtino ir jo pagrindu bendradarbiavimas vaisingai vystosi, planuojama, kad prie tokio pobūdžio sutarties galėtų prisijungti ir Šiaurės šalių valstybės. Apie tokį norą jau yra pareiškusi Švedijos reguliuojanti institucija.

IX. GERIAUSIŲ LAIDŲ KONKURSAS „PRAGIEDRULIAI“

Komisija, vykdydama turinio reguliavimą, išduodant licencijas visuomet itin didelį dėmesį skiria planuojamų transliuoti programų turiniui. Vertindama programas, Komisija teikia pirmenybę toms programoms, kuriuose yra daugiau šviečiamųjų ir kultūrinių laidų. Siekdama paskatinti kultūros laidų bei laidų vaikams kūrimą, Komisija kartu su Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondu jau devynerius metus iš eilės organizuoja geriausių laidų konkursą „Pragiedruliai“. Šio konkurso metu išrenkamos geriausios laidos ir apdovanojami geriausių laidų kūrėjai. Konkursas tampa vis populiaresnis, kasmet sulaukiama vis daugiau konkursinių laidų.

2011 m. konkursas buvo paskelbtas vasario mėn., o apdovanojimų ceremonija įvyko gegužės 5 d. Konkursui buvo pateiktos 49 laidos: 29 televizijos ir 20 radijo laidų. Iš jų išrinktos 5 geriausios laidos bei įsteigti 5 specialieji prizai. Laidas, atsižvelgiant į meninės kūrybos profesionalumą, meistriškumą, kūrybinės veiklos aktualumą ir kt. kriterijus, vertino 11 narių vertinimo komisija. Į šią komisiją, siekiant vertinimo objektyvumo, skaidrumo ir nešališkumo, kviečiami įvairūs radijo ir televizijos laidų ekspertai. Be Komisijos narių, vertinimo komisijos nariais būna žurnalistai, kino kritikai, režisieriai, kultūros programų ekspertai, laidų kūrėjai ir kt.

Konkurso nugalėtojais buvo pripažintos šios laidos: „Kultūra ir religija. Sezonas pragare ir kas po to“ (autoriai: Julius Sasnauskas, Ramona Drėgvienė, Regina Šlapokienė, transliuota per „Lietuvos radiją“), „Tėvams apie vaikus“ (autorius Ginas Dabašinskas, transliuota per „Žinių radiją“), „Karviki“ (autorius Antanas Zamalis, rodyta per „Šiaulių televiziją“), „Kine kaip kine“ (autoriai: Aistė Stonytė, Česlovas Stonys, Audrius Stonys, Šarūnas Burža, Aivaras Ablingis, transliuota per „Lietuvos televiziją“), „Alchemija“ (autoriai: Rytis Zemkauskas, Gvidas Kovėra, Tomas Rugevičius, rodyta per „TV1“).

Taip pat buvo skirti penki specialieji prizai. Specialusis prizas už dialogo kultūrą skirta laidai „Radijo dokumentika“ (autorė Eglė Merkytė, transliuota per „Lietuvos radiją“), už socialinį jautrumą skirtas prizas laidai „Lietuvos sporto viltys“ (autoriai: Žilvinas Aleksandravičius, Birutė Žemaitytė, Vytas Juknys, transliuota per „Sport1“), už vaizdo ir minties dermę - laidai „Purenimai“, (autoriai: Gediminas Beržinis, Kęstutis Druškevičius, Jurijus Muravskis, Zigmas Staražinskas, Rytis Garalevičius, Ignas Šiugždinis, transliuota per „Šiaulių televiziją“), už pagarbą pašnekovams – laidai „Vakaro žvaigždėlė. Vaikų turėti yra gera (II)“ (autoriai: Daiva Bauerienė, Algirdas Veževičius, transliuota per „Žinių radiją), už gebėjimą atskleisti žmogų – laidai „Iš artisto gyvenimo“ (autoriai: Viktoras Gerulaitis, Rimantas Kaziukėnas, Audronė Ivanauskienė, transliuota per radijo programą „A2“)

X. KOMISIJOS VEIKLOS PERSPEKTYVOS

Atsižvelgiant į LR Seime 2011 m. registruotas Visuomenės informavimo įstatymo pataisas, kurios turėtų būti svarstomos 2012 m., ir į teisės aktų, reikalingų efektyviai Komisijos veiklai, trūkumo, 2012 m. planuojama parengti Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 2, 31 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, kuriame, numatoma patikslinti televizijos programų retransliavimo veiklos reglamentavimą, liberalizuoti kai kurių audiovizualinių paslaugų teikimą elektroninių ryšių tinklais, kurių pagrindinė paskirtis nėra radijo ir (ar) televizijos programų transliavimas ir (ar) retransliavimas, ir papildyti Komisijos kompetenciją ginčų sprendimo išankstine ne teismo tvarka funkcija.

Poįstatyminių teisės aktų projektai, kurie turės būti parengti, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 2, 31 ir 48 straipsnių pakeitimus:

- Transliavimo ir retransliavimo veiklos licencijavimo taisyklių pakeitimo projektas;
- Komisijos sprendimo **„Dėl vartotojų ir radijo programų transliuotojų, televizijos programų transliuotojų, retransliuotojų ir užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų ginčų sprendimo išankstine ne teismo tvarka taisyklių patvirtinimo“** projektas.

Dvi iš keturių Valstybinio audito ataskaitoje Nr. FA-P-50-11-64²² pateiktos rekomendacijos yra įvykdytos, antrosios (pateikti LR Vyriausybei pasiūlymus dėl mokesčių už paraiškų licencijoms gauti ir licencijų sąlygų pakeitimą įtraukimo į Valstybės rinkliavų dydžių sąrašą) ir ketvirtosios (nustatyti administracijos darbuotojams darbo užmokesčių, atsižvelgiant į įstatymu numatytą Komisijos teisinį statusą) rekomendacijų įgyvendinimo terminą Valstybės kontrolė pratęsė iki 2012 m. gruodžio 31 d.

Atsižvelgiant į šias Valstybinio audito ataskaitoje pateiktas rekomendacijas, 2012 m. bus parengti šie poįstatyminių teisės aktų projektai:

- Komisijos nutarimo **„Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos administracijos darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“** projektas;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 **„Dėl konkrečių valstybės rinkliavos dydžių ir šios rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo papildymo“** projektas.

Kiti poįstatyminiai teisės aktų projektai, kurie bus parengti 2012 m., atsižvelgiant į audiovizualinio sektoriaus raidos tendencijas, susiformavusias įsigaliojus Visuomenės informavimo įstatymui:

- Komisijos sprendimo **„Dėl transliavimo licencijose vartojamų sąvokų patvirtinimo“**. 2011 metais Komisija atliko 8 radijo ir televizijos programų kompleksinius patikrinimus dėl prisiimtų įsipareigojimų programos struktūrai ir turiniui laikymosi.

²² <http://www.vkontrole.lt/failas.aspx?id=2463>

Atsižvelgdama į atliktų patikrinimų rezultatų dviprasmiškumą vertinant atskirą programą pagal pobūdį bei priskiriant ją atitinkamai programos kategorijai, Komisija konstatavo, kad, norint patikrinti, kaip laikomasi išsipareigojimų programų struktūrai ir turiniui, šiuo metu transliavimo licencijose vartojamų sąvokų nepakanka. Komisija sudarė darbo grupę transliavimo licencijose vartojamų sąvokų apibrėžimams parengti. Darbo grupės parengtas ir Komisijos patvirtintas sprendimo „**Dėl transliavimo licencijose vartojamų sąvokų patvirtinimo**“²³ projektas yra pateiktas viešosioms konsultacijoms.

- Komisijos sprendimo „**Dėl Reikalavimų komerciniams audiovizualiniams pranešimams ir reklamos transliavimui, radijo programų ir atskirų programų rėmimo radijo ir (ar) televizijos programose įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo**“ projektas;

- Komisijos sprendimo „**Dėl duomenų teikimo Lietuvos radijo ir televizijos komisijai tvarkos patvirtinimo**“ projektas.

Svarbiu iššūkiu 2012 metų pirmoje pusėje Komisijai tampa Visuomenės informavimo įstatymo 33 straipsnio nuostatų tolesnis įgyvendinimas, kadangi įstatymas iš esmės pakeitė retransliuotojų veiklos reguliavimą ir reikalauja didesnio Komisijos dėmesio kiekvienos retransliuojamos programos turiniui ir jos retransliavimo teisėtumui.

Komisija artimiausiu laikotarpiu planuoja skirti didesnę dėmesį ir mažesnių, bet vis didesnę žiūrovų auditoriją įgyjančių programų stebėjimui, kurios anksčiau dėl itin mažos žiūrovų auditorijos turėjo nedidelį poveikį visuomenei.

Sklaidus analoginės antžeminės televizijos išjungimas neįmanomas be intensyvaus Komisijos darbo parengiamuoju laikotarpiu siekiant pasiruošti naujų licencijų išdavimui, užtikrinant informacijos prieinamumą visuomenei, nuomonių bei turinio įvairovę, vietinių žinių ir informacijos sklaidą, naujų paslaugų teikimą ir kt.

Kitas svarbus Komisijos veiklos 2012 metų aspektas yra susijęs su užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų reglamentavimu. Visuomenės informavimo įstatymas išakmiai reikalauja, kad ne mažiau kaip pusė programų užsakomųjų visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų kataloge būtų Europos kūriniai. Duomenis (ataskaitą) apie šio reikalavimo įgyvendinimą Komisija, vykdydama Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos reikalavimus, nuo 2011 m. gruodžio 19 d. ir po to kas ketverius metus turi pateikti Europos Komisijai.

Komisija ir toliau pasirengusi inicijuoti rinkos dalyvių ir reguliuojančių įstaigų bei institucijų diskusijas aktualiaisiais klausytojams ir žiūrovams klausimais, ypač Nepilnamečių apsaugos temomis, reklamos ir rėmimo pranešimų ir tam, kad turinys, pateikiamas tiek tradicinėmis, tiek naujosiomis technologijomis, būtų kuo įvairesnis, saugus ir lengvai pasiektas vartotojui.

Pirmininkas

Paulius Subačius

23

http://www.rtk.lt/lt/naujienos/aktualijos/lrtk_parengė_ir_teikia_viesosioms_konsultacijoms_licencijose_vartojamu_savokų_apibrezimu_projektą

PRIEDAS

Komisija analizuoja, stebi ir skelbia duomenis apie Lietuvos radijo, televizijos ir retransliavimo rinką ir pateikia ją visuomenei ir valdžios institucijoms. Komisija pasitelkia ir rinkos tyrimų ir stebėjimų kompanijas, šiuo atveju, TNS LT, su kuria yra pasirašiusi bendradarbiavimo sutartį. PRIEDE pateikiama Komisijos ir minėtos kompanijos medžiaga papildo viena kitą ir padeda susidaryti pilnesnį vaizdą apie audiovizualinės rinkos dinamiką.

Radijo ir televizijos transliavimo rinkoje, kaip ir bet kurioje kitoje srityje, svarbų vaidmenį vaidina įvairūs socialiniai veiksniai bei šalies ekonominė padėtis, kuri iš dalies lemia ir transliuotojų pajamas. Bendras ekonominis nuosmukis prieš kelis metus neaplenkė ir radijo bei televizijos transliavimo ir retransliavimo rinkos. Komercinių televizijų pajamos 2009 m., palyginus su 2009 metais, buvo kritusios 35 procentais. Tačiau pažymėtina, kad jau 2010 m. pradėjo stabilizuotis komercinių transliuotojų, ypač televizijos transliuotojų gaunamos pajamos iš reklamos transliavimo. Reikia pastebėti, kad nors televizijos reklamos pajamos 2011 m. padidėjo 5 procentais lyginant su 2010 m., jos toli gražu nepasiekė 2008 m. lygio (*žr. Priedo 18 grafiką*). Akivaizdu, kad tai atsiliepė televizijų programų kokybei ir sulėtino pažangesnių technologijų diegimą transliavimo srityje. Spėjama, kad ekonominės priežastys sąlygojo lėtesnį ir gana nedrąsų transliuotojų sprendimo priėmimą pereiti prie raiškosios televizijos (HD) transliavimo standarto, kuris jau plačiai diegiamas Europoje. Naudojant raiškosios televizijos (HD) transliavimo standartą buvo vykdomos tik kai kurios „LTV“ programos tarptautinės transliacijos. Pirmoji komercinių televizijų bandomoji transliacija vyko 2011 m. gruodžio 31 dieną, kai dalis „LNK“ televizijos programos buvo transliuojama ir raiškosios televizijos (HD) formatu.

Audiovizualinės srities ekspertai bei šią sritį reguliuojančios institucijos daro prielajosaidą, kad Lietuvoje jau mažiau nei trečdalis namų ūkių žiūri analoginę antžeminę televiziją, likusiuose namų ūkiuose žiūrima daugiakanalė TV: apie 430 tūkst. namų ūkių žiūri kabelinę TV, apie 80 tūkst. namų ūkių turi daugiakanalę palydovinę „Viasat“ skaitmeninę TV, atitinkamai apie 75 tūkst. ir apie 80 tūkst. namų ūkių turi TEO LT, AB daugiakanalę antžeminę skaitmeninę TV ir IPTV, dalis gyventojų yra pasirinkę kitų 19 licencijuotų IPTV paslaugų teikėjų paslaugas.

Populiarijant skaitmeninės ir internetinės televizijos paslaugoms, didžiosios nacionalinės televizijos programos praranda žymią auditorijos dalį. Palyginimui pateiksime duomenis: jei 2003-iais metais suminė vidutinė 4 didžiausių Lietuvos nacionalinių televizijų programų („TV3“, „LNK“, „LTV“ ir „BTV“) auditorija sudarė 76 proc., 2006 m. – 72,2 proc., tai 2010 m. - jau 61,5 proc., o 2011 m. gruodžio mėn. – tik 54 procentus. Palyginus TNS LT ir TEO LT, AB 2011 m. skelbtus „Gala“ metrų duomenis, akivaizdu, kad tarp daugelio IPTV transliuojamų kanalų mažieji kanalai internetinėje aplinkoje surenka santykinai didesnes auditorijas (kai kuriais atvejais net tris kartus didesnes, kaip pvz., „Sport“, „Lrytas.tv“, „LTV2“) negu transliuojantys tradicinėje televizijų aplinkoje.

Vertinant daugiakanalės televizijos procentinę skvarbą yra labai svarbus tikslus Lietuvos namų ūkių skaičiaus nustatymas. Namų ūkių skaičius, apskaičiuotas remiantis gyventojų apklausomis, yra skelbiamas Lietuvos statistikos departamento Lietuvos statistikos metraščio 8 skyriuje ir 2010 m. šis skaičius buvo 1389 tūkst., o vidutinis namų ūkio dydis buvo 2,4 asmenys. 2011 m. statistinę namų ūkių informaciją Statistikos departamentas tikisi turėti 2012 m. kovo pradžioje. Tikslesnė informacija apie namų ūkių skaičių turėtų būti gauta iš gyventojų surašymo. Gyventojų surašymo ir apklausų organizavimo skyrius teigė, kad rezultatai turėtų būti paskelbti iki 2013 m. birželio 30 d. Nesant galimybės žinoti tikslaus

namų ūkių skaičiaus, sunku tiksliai nustatyti, kiek išimtinai analoginės antžeminės televizijos vartotojų gali paliesti transliavimo šia technologija pabaiga, tačiau įvairūs tyrimai ir apklausos teigia, kad 2011 m. pabaigoje tokių namų ūkių buvo apie 26 procentus.

1. RADIJAS LIETUVOJE 2011 METAIS

2011 m. pabaigoje Lietuvoje veikė 49 radijo transliuotojai, transliuojantys 54 radijo programas. Pagal transliuojamų radijo programų aprėptį 2011 m. buvo 12 nacionalinių radijo programų (transliuojama programa yra priimama teritorijoje, kurioje gyvena daugiau negu 60 proc. Lietuvos gyventojų), 6 regioninės radijo programos (transliuojama programa yra priimama teritorijoje, kurioje gyvena mažiau negu 60 proc. Lietuvos gyventojų) ir 35 vietinės programos (programa transliuojama tik per vieną radijo stotį). Pagal vidutinės auditorijos rodiklius 2011 metais klausomumą žymiai padidino „Lietuvos radijas“, kurio auditorijos struktūra pagal klausytą laiką pasiekė 20,8 procentus.

Lietuvoje 2011 m. proc. 2011 metais savo aprėptį padidino radijo programos „Pūkas“ ir „Radiocentras“. 2011 m. paskelbtą konkursą laimėjus UAB „Pūkas“ programa „Pūkas“ tapo girdima 96,0 MHz dažniu Nidoje, o kitą konkursą laimėjus UAB „Radiocentras“ jo transliuojama programa „Radiocentras“ tapo girdima 100,0 MHz dažniu Rokiškyje.

Pagal programų pobūdį (formatą) vyrauja muzikinio informacinio pobūdžio radijo programos. Didžiausia transliuojamų radijo programų įvairovė klausytojams yra užtikrinama didžiuosiuose Lietuvos miestuose.

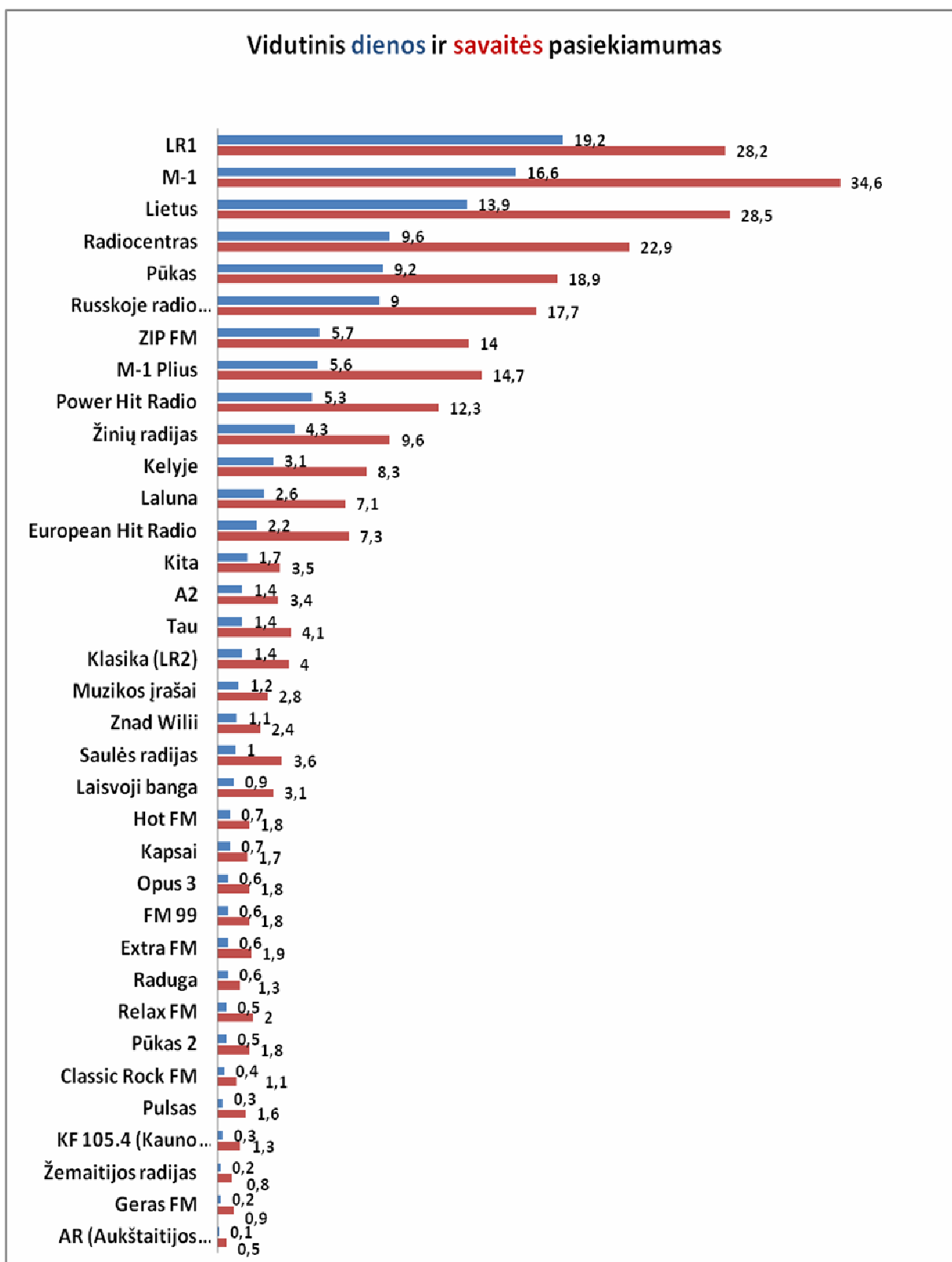
Vilniuje 2011 m. buvo transliuojamos net 29 originalios radijo programos ir 1 radijo programa – „BBC World Service“- retransliuojama (*žr. Priedo 1 lentelę*).

Remiantis tyrimų bendrovės TNS LT, UAB atliktu radijo auditorijos tyrimu 2011 m. Vilniaus mieste pirmąją poziciją užėmė UAB „Radiocentras“ retransliuojama radijo programa „Ruskoje Radio Baltija“ – 16,9 proc., nors tai mažiau nei 2010 m., kai jos auditorijos struktūra buvo 19,2 proc., ir žymiai mažiau nei 2009 m., kai šios programos auditorija Vilniuje siekė 27 procentus. Vilniuje savo auditoriją toliau didina „Lietuvos radijo“ programa - kuri padidino auditoriją nuo 14,7 proc. 2010 m. iki 15,7 proc. 2011 m. o 2009 m. šios programos auditorija buvo 10,5 procentų Trečioje vietoje tebelieka radijo programa „M-1“, kuri savo auditoriją per metus padidino nuo 7,3 proc. iki 10,1 proc. (*detaliau žr. Priedo 3 grafiką*).

Skirtingai nuo Vilniaus pagal vidutinę radijo auditorijos struktūrą Kaune be konkurencijos pirmavo „Lietuvos radijo“ programa, kurios auditorija 2011 m. buvo 21,9 proc. Antroje vietoje buvo programa „M-1“, padidinusi savo auditoriją nuo 9,8 proc. iki net 15,8 proc. ir žymiai aplenkusi radijo programos „Pūkas“ rodiklius – 7,5 proc. (*žr. Priedo 4 grafiką*).

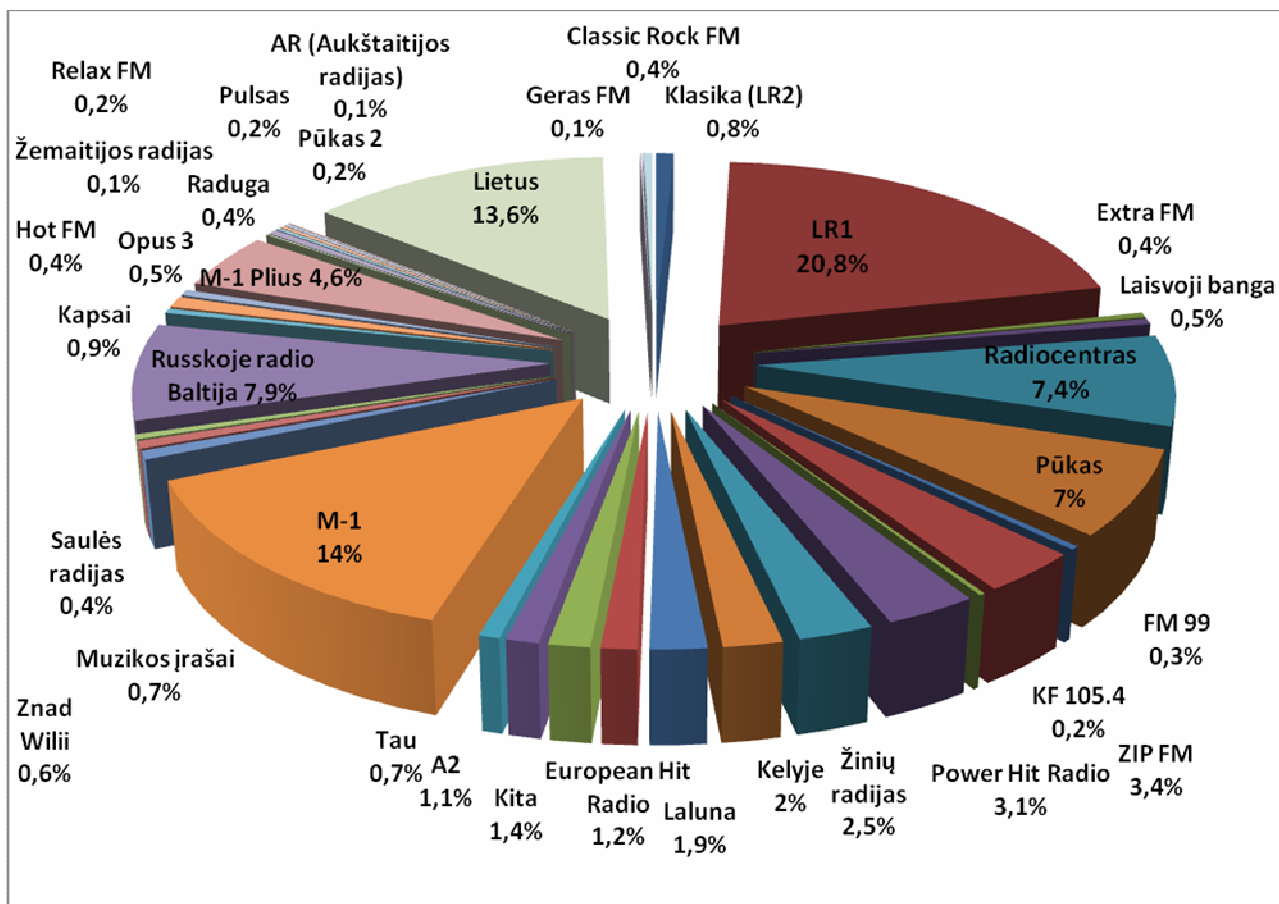
Kaipėdoje 2011 m. buvo transliuojamos 24 radijo programos (*žr. Priedo 3 lentelę*), Šiauliuose – 20 radijo programų (*žr. Priedo 4 lentelę*) ir Panevėžyje – 17 radijo programų (*žr. Priedo 5 lentelę*). Palyginus vidutinę radijo auditorijos struktūrą matyti, kad kiekviename mieste pirmauja vis kitos radijo stotys. Klaipėdoje didžiausią vidutinės radijo auditorijos dalį užima radijo programa „Laluna“ – 16,6 proc. (*žr. Priedo 5 grafiką*), Šiauliuose – „M-1“ – 21,3 proc. (*žr. priedo 6 grafiką*), Panevėžyje – „Lietuvos radijas“ – 20,9 (*žr. Priedo 7 grafiką*).

1 grafikas. Vidutinis dienos ir savaitės radijo stočių pasiekiamumas 2011 m.²⁴

²⁴ Šaltinis: TNS LT, UAB. Šaltinis: TNS LT 2011 m. Radijo auditorijos tyrimas
Apklausti 5345 Lietuvos gyventojai 12-74 m. amžiaus

2. grafikas: Vidutinė radijo stočių auditorijos struktūra pagal klausytą laiką Lietuvoje 2011 m. proc.²⁵

1 lentelė. Radijo programos Vilniuje²⁶

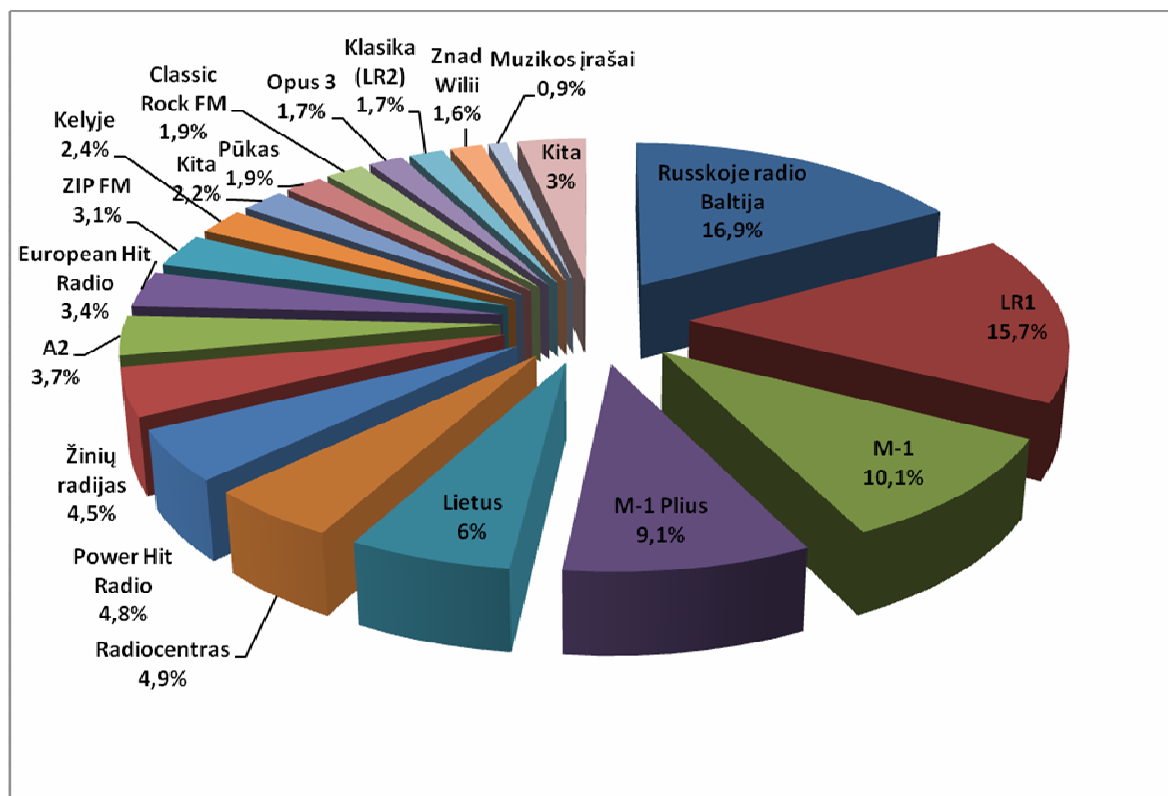
Eil. Nr.	Transliuotojas	Programos pavadinimas	Dažnis
1.	VšĮ „Baltijos bangų radijas“	„Baltijos bangų radijas“	0,612 MHz
2.	UAB „Pūkas“	„Pūkas“	67,25 MHz
3.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	93,1 MHz
4.	Vilniaus Universitetas	Vilniaus Universiteto radijas „Start FM“	94,2 MHz
5.	UAB „Radiocentras“	„CLASSIC ROCK FM“	94,9 MHz
6.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	„BBC“ (retransliuoja VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija)	95,5 MHz
7.	UAB „TELE-3“ radijas	„Power Hit Radio“	95,9 MHz
8.	V.Ivanausko IF „Vydas“	„A 2“	96,4 MHz
9.	VšĮ „Advilio reklamos miestas“	„Hot FM“	96,8 MHz
10.	UAB „Žinių radijas“	„Žinių radijas“	97,3 MHz
11.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir	„Opus 3“	98,3 MHz

²⁵ Šaltinis: TNS LT 2011 m. Radijo auditorijos tyrimas, apklausti 5345 Lietuvos gyventojai 12-74 m. amžiaus

²⁶ Šaltinis: LRTK

	televizija		
12.	Vilniaus Baltupių vidurinė mokykla	„Baltupių radijas”	98,8 MHz
13.	UAB „Proarsa”	„JAZZ FM”	99,3 MHz
14.	UAB „Radiola”	„Europos Hitų Radijas”	99,7 MHz
15.	UAB „Muzikos topai”	„ZIP FM”	100,1 MHz
16.	UAB „Interbanga”	„Extra FM”	100,5 MHz
17.	UAB „Pūkas”	„Pūkas – 2”	100,9 MHz
18.	UAB „Radiocentras”	„Radiocentras”	101,5 MHz
19.	UAB „Geruda”	„Geras FM”	101,9 MHz
20.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	„Lietuvos radijas”	102,6 MHz
21.	UAB radijo stotis „Ultra Vires”	„Lietus”	103,1 MHz
22.	UAB „Znad Wilii radijo stotis”	„Znad Willi	103,8 MHz
23.	VšĮ „Kvartolė”	„Relax FM”	104,3 MHz
24.	UAB „Laisvoji banga”	„Laisvoji banga”	104,7 MHz
25.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	„Klasika”	105,1 MHz
26.	UAB „Radiocentras”	„Ruskoje Radio Baltija”	105,6 MHz
27.	UAB „M-1”	„M-1” plus	106,2 MHz
28.	UAB „M-1”	„M-1”	106,8 MHz
29.	UAB „Pūkas”	„Pūkas”	107,3 MHz
30.	UAB „Radijas kelyje”	„Kelyje”	107,7 MHz

3 grafikas: Vidutinė radijo stočių auditorijos struktūra pagal klausytą laiką Vilniuje 2011 m.²⁷

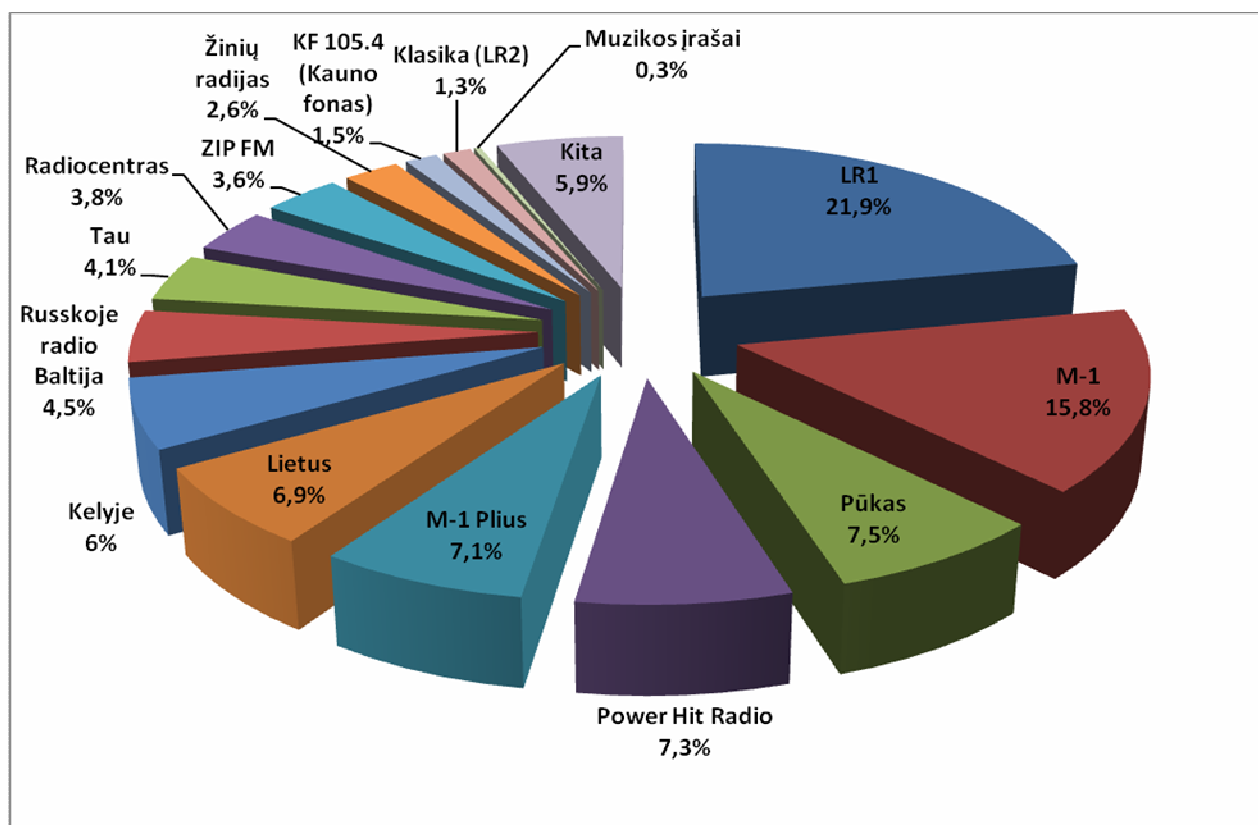
²⁷ Šaltinis: TNS LT 2011 m. Radijo auditorijos tyrimas, N=930.

2 lentelė. Radijo programos Kaune²⁸

Eil. Nr.	Transliuotojas	Programos pavadinimas	Dažnis
1.	UAB „Tarptautinis Baltijos bangų radijas“	„Tarptautinis Baltijos Bangų Radijas“	1,386 MHz
2.	S.Žilionio personalinė radijo ir televizijos konsultacinė agentūra	„Ratekona“	9,710 MHz
3.	UAB „Pūkas“	„Pūkas“	70,22 MHz
4.	UAB „Geruda“	„Geras FM“	92,0 MHz
5.	UAB „Pūkas“	„Pūkas – 2“	92,4 MHz
6.	Kauno technologijos universitetas	„Gaudeamus“	93,6 MHz
7.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	95,7 MHz
8.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	„Klasika“	96,2 MHz
9.	UAB „Interbanga“	„Extra FM“	97,1 MHz
10.	UAB „M-1“	„M-1 plus“	97,6 MHz
11.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	„Opus 3“	98,0 MHz
12.	VšĮ „Kvartolė“	„RELAX FM“	98,5 MHz
13.	VšĮ „Kauno moksleivių ir jaunimo laisvalaikio centras“	„Studio 7“	99,2 MHz
14.	UAB „Rimtas radijas“	„Ruskoje Radio Baltija“	100,4 MHz
15.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	„Lietuvos radijas“	102,1 MHz
16.	UAB „TELE–3“ radijas	„Power Hit Radio“	102,5 MHz
17.	UAB „Artvydas“	„Tau“	102,9 MHz
18.	UAB radijo stotis „Ultra Vires“	„Lietus“	103,5 MHz
19.	UAB „Muzikos topai“	„ZIP FM“	104,1 MHz
20.	UAB „Laisvoji banga“	„Laisvoji banga“	104,5 MHz
21.	UAB „Žinių radijas“	„Žinių radijas“	104,9 MHz
22.	UAB „Kauno fonas“	„Hot FM“ (buvo „Kauno fonas“)	105,4 MHz
23.	UAB „Radijas kelyje“	„Kelyje“	105,9 MHz
24.	UAB „M-1“	„M-1“	106,6 MHz
25.	UAB „Radiocentras“	„Radiocentras“	107,1 MHz
26.	UAB „Pūkas“	„Pūkas“	107,6 MHz

²⁸ Šaltinis: LRTK

4 grafikas: Vidutinė radijo stočių auditorijos struktūra pagal klausytą laiką Kaune 2011 m.²⁹

3 lentelė. Radijo programos Klaipėdoje³⁰

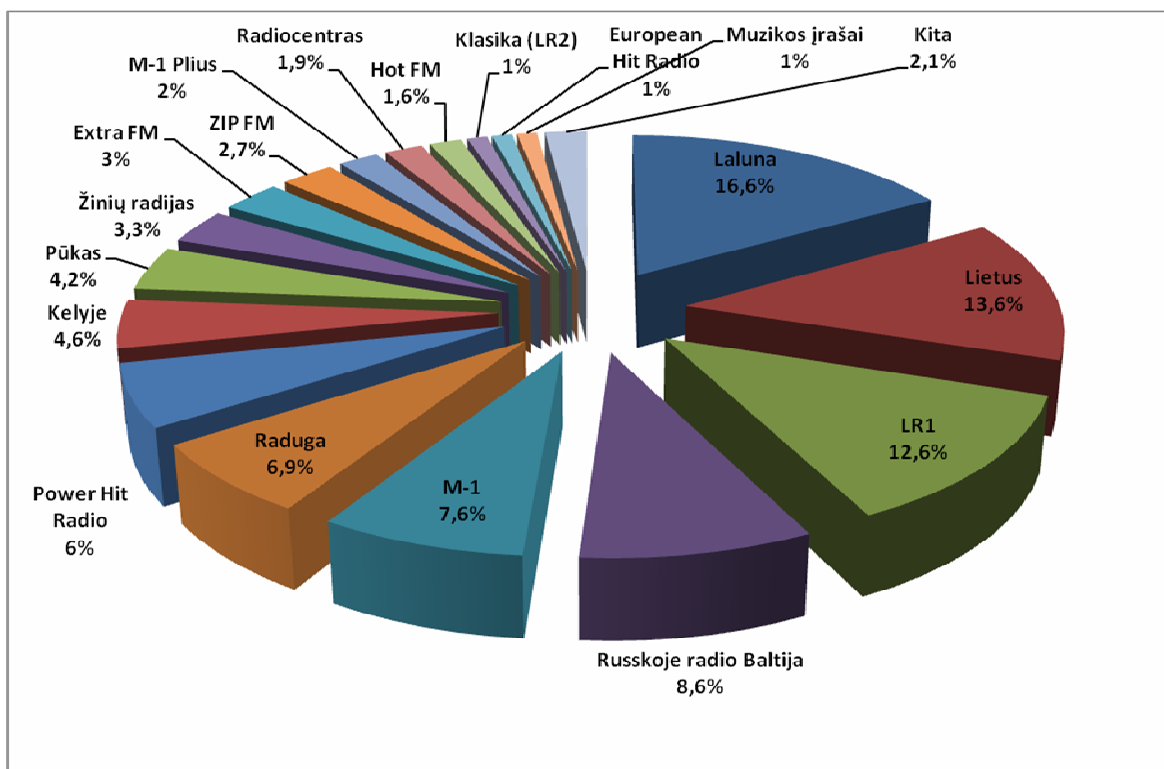
Eil. Nr.	Transliuotojas	Programos pavadinimas	Dažnis
1.	UAB „Pūkas”	„Pūkas – 2”	90,1 MHz
2.	UAB „Rimtas radijas”	„Ruskoje Radio Baltija”	90,6 MHz
3.	UAB „Labas, Klaipėda ”	„Radijas 9“	91,4 MHz
4.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	„Opus 3”	91,9 MHz
5.	UAB „Muzikos topai”	„ZIP FM”	92,5 MHz
6.	VšĮ „Advilio reklamos miestas“	„Hot FM	93,3 MHz
7.	VšĮ „Kvartolė”	„RELAX FM”	93,7 MHz

²⁹ Šaltinis: TNS LT 2011 m. Radijo auditorijos tyrimas, N= 552.

³⁰ Šaltinis: LRTK

8.	UAB „Radijo stotis Laluna”	„Laluna”	94,9 MHz
9.	UAB „Radiola“	„Europos Hitų Radijas“	96,2 MHz
10.	UAB „TELE-3” radijas	„Power Hit Radio”	96,7 MHz
11.	UAB „M-1”	„M-1 plus”	98,3 MHz
12.	UAB „Reklamos gama“	„Radijogama“	99,0 MHz
13.	UAB „Radijas kelyje”	„Kelyje”	99,8 MHz
14.	UAB „Interbanga”	„Extra FM”	100,2 MHz
15.	UAB „Lanula”	„Raduga”	100,8 MHz
16.	UAB „Radiocentras”	„Radiocentras”	101,5 MHz
17.	UAB „Žinių radijas”	„Žinių radijas”	102,2 MHz
18.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	„LR 1”	102,8 MHz
19.	UAB radijo stotis „Ultra Vires”	„Lietus”	103,7 MHz
20.	UAB „Laisvoji banga”	„Laisvoji banga”	104,1 MHz
21.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	„Klasika”	105,3 MHz
22.	VšĮ „Marijos radijas”	„Marijos radijas”	106,0 MHz
23.	UAB „M-1”	„M-1”	106,5 MHz
24.	UAB „Pūkas”	„Pūkas”	107,8 MHz

5 grafikas: Vidutinė radijo stočių auditorijos struktūra pagal klausytą laiką Klaipėdoje 2011³¹

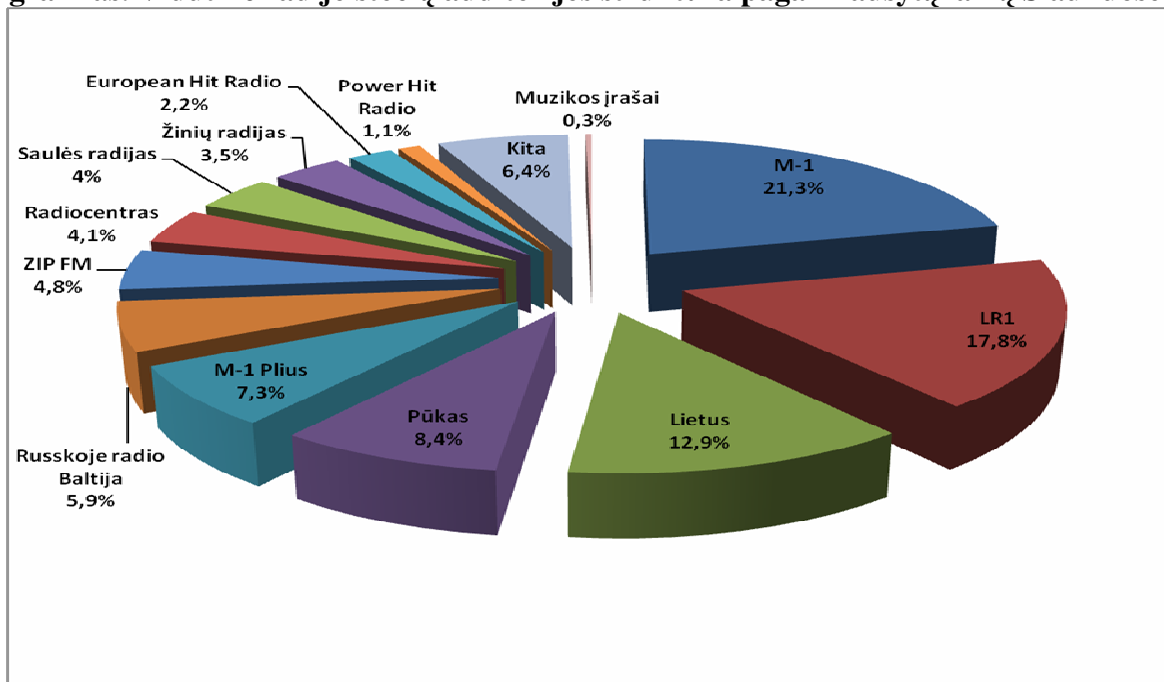

³¹ Šaltinis: TNS LT 2011 m. Radijo auditorijos tyrimas, N=280.

4 lentelė. Radijo programos Šiauliuose³²

Eil. Nr.	Transliuotojas	Programos pavadinimas	Dažnis
1.	VšĮ Šiaulių universiteto gimnazija	„Nano“	87,8 MHz
2.	UAB „Muzikos topai“	„ZIP FM“	88,2 MHz
3.	Šiaulių Didždvario gimnazija	„Radijo klubas“	89,7 MHz
4.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	„Opus 3“	90,5 MHz
5.	VšĮ „Marijos radijas“	„Marijos radijas“	91,8 MHz
6.	UAB „Radiocentras“	„Radiocentras“	92,2 MHz
7.	UAB „Pūkas“	„Pūkas“	95,7 MHz
8.	UAB „Žinių radijas“	„Žinių radijas“	97,0 MHz
9.	UAB „Pūkas“	„Pūkas – 2“	97,4 MHz
10.	UAB „Antroji reklamos atelje“	„Antroji radijo stotis“	97,8 MHz
11.	UAB „Interbanga“	„Extra FM“	98,5 MHz
12.	UAB „M-1“	„M-1 plus“	100,5 MHz
13.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	„Lietuvos radijas“	100,9 MHz
14.	VšĮ „Kvartolė“	„Relax FM“	101,7 MHz
15.	UAB „Saulės radijas“	„Saulės radijas“	102,5 MHz
16.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	„Klasika“ (LR2)	103,4 MHz
17.	UAB radijo stotis „Ultra Vires“	„Lietus“	103,9 MHz
18.	UAB „Laisvoji banga“	„Laisvoji banga“	104,3 MHz
19.	UAB „Rimtas radijas“	„Russkoje Radio Baltija“	105,8 MHz
20.	UAB „M-1“	„M-1“	106,3 MHz

6 grafikas. Vidutinė radijo stočių auditorijos struktūra pagal klausytą laiką Šiauliuose 2011 m.³³

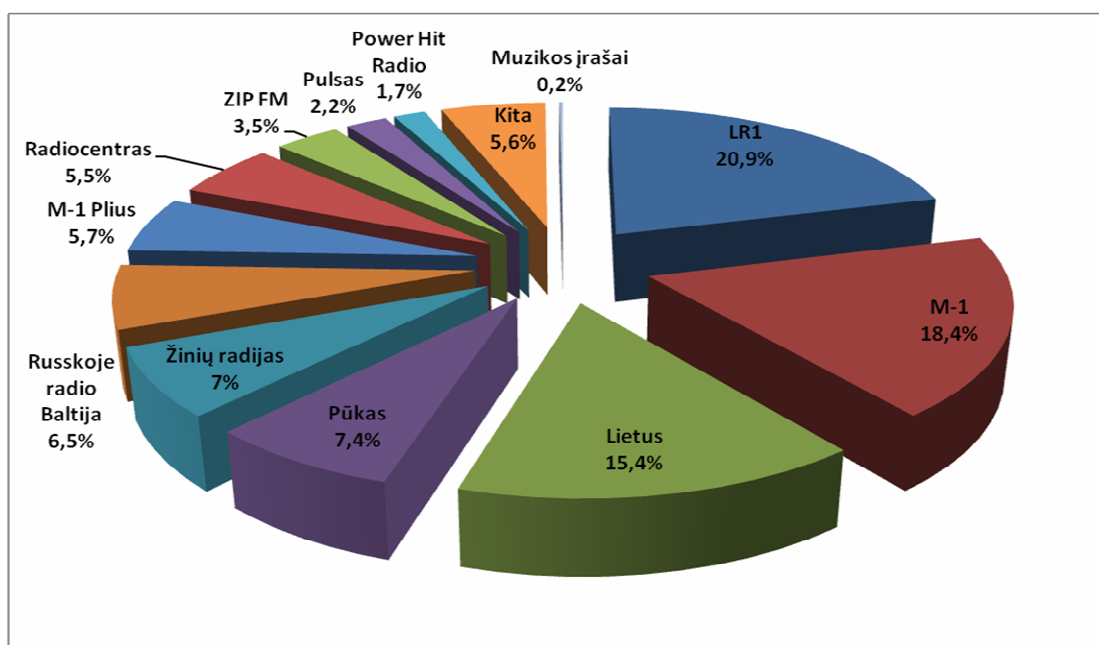
³² Šaltinis: LRTK

³³ Šaltinis: TNS LT 2011 m. Radijo auditorijos tyrimas, N=202.

5 lentelė. Radijo programos Panevėžyje³⁴

Eil. Nr.	Transliuotojas	Programos pavadinimas	Dažnis
1.	UAB „Pūkas“	„Pūkas 2“	90,8 MHz
2.	UAB „Interbanga“	„Extra FM“	93,2 MHz
3.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	„Opus 3“	93,7 MHz
4.	VšĮ „Kvartolė“	„RELAX FM“	94,3 MHz
5.	UAB „Radijo pulsas“	„Pulsas“	96,6 MHz
6.	UAB „Muzikos topai“	„ZIP FM“	99,1 MHz
7.	UAB „M-1“	„M-1 plus“	100,2 MHz
8.	UAB „Radiocentras“	„Radiocentras“	101,4 MHz
9.	UAB „Pūkas“	„Pūkas“	102,3 MHz
10.	UAB radijo stotis „Ultra Vires“	„Lietus“	103,0 MHz
11.	UAB „Rimtas radijas“	„Ruskoje Radio Baltija“	103,7 MHz
12.	UAB „Laisvoji banga“	„Laisvoji banga“	104,8 MHz
13.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	„Klasika“	105,3 MHz
14.	UAB „M-1“	„M-1“	106,0 MHz
15.	UAB „Aukštaitijos radijas“	„Aukštaitijos radijas“	106,9 MHz
16.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	„Lietuvos radijas“	107,5 MHz
17.	UAB „Žinių radijas“	„Žinių radijas“	107,9 MHz

7 grafikas: Vidutinė radijo stočių auditorijos struktūra pagal klausytą laiką Panevėžyje 2011 m.³⁵

³⁴ Šaltinis: LRTK

³⁵ Šaltinis: TNS LT 2011 m. Radijo auditorijos tyrimas, N=188.

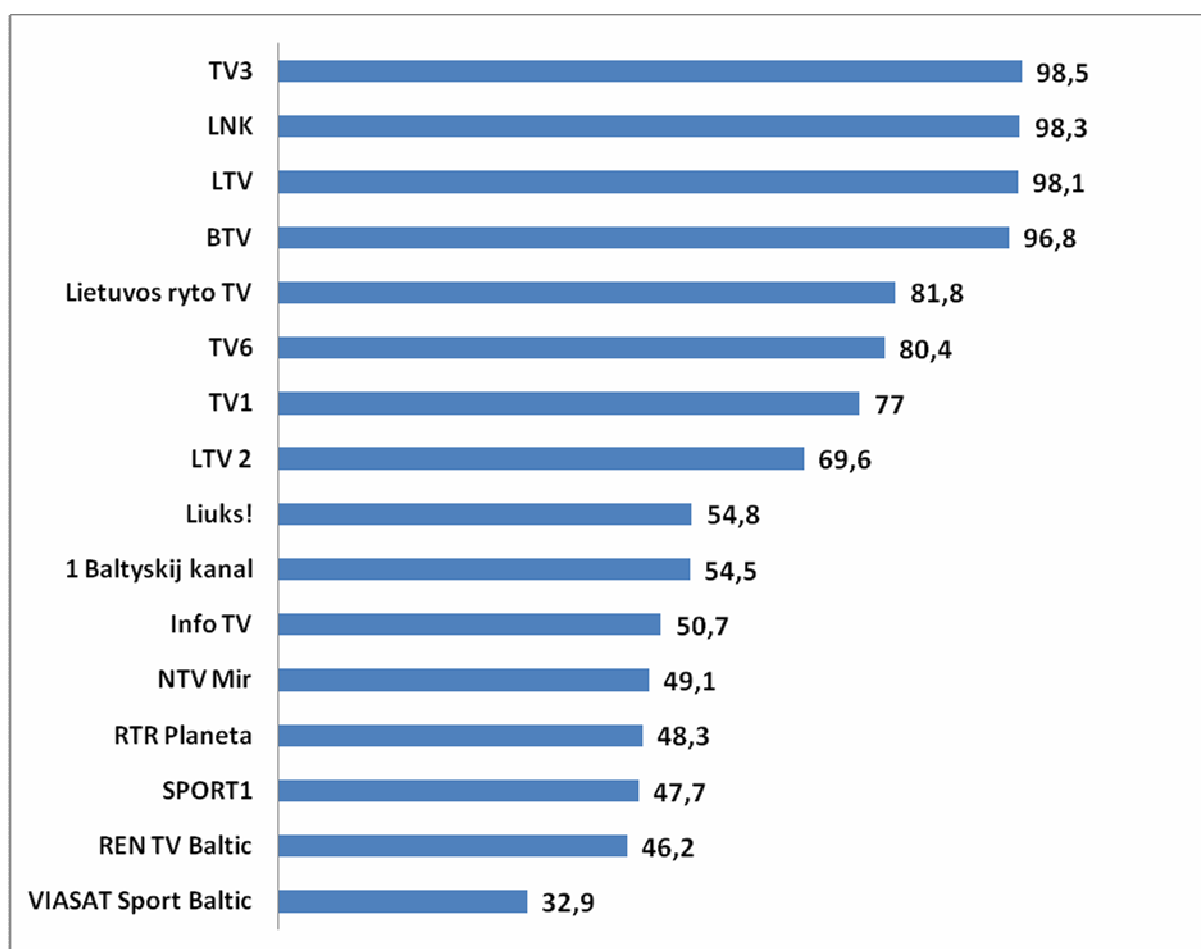
2. TELEVIZIJA LIETUVOJE 2011 METAIS

Lietuvoje televizijos programos transliuojamos visų rūšių elektroninių ryšių tinklais – per antžemines televizijos stotis, kabelinės televizijos tinklais, mikrobangų daugiakanalės televizijos tinklais (MDTV), laidiniais ir bevieliais plačiajuosčio ryšio tinklais (IPTV) ir per dirbtinius Žemės palydovus.

Televizijos transliavimo rinkoje 2011 m. veikė 45 televizijos transliuotojai transliuojantys 58 televizijos programas. 26 antžeminės analoginės televizijos transliuotojai transliavo 28 televizijos programas. 8 antžeminės skaitmeninės televizijos transliuotojai transliavo 13 televizijos programų;

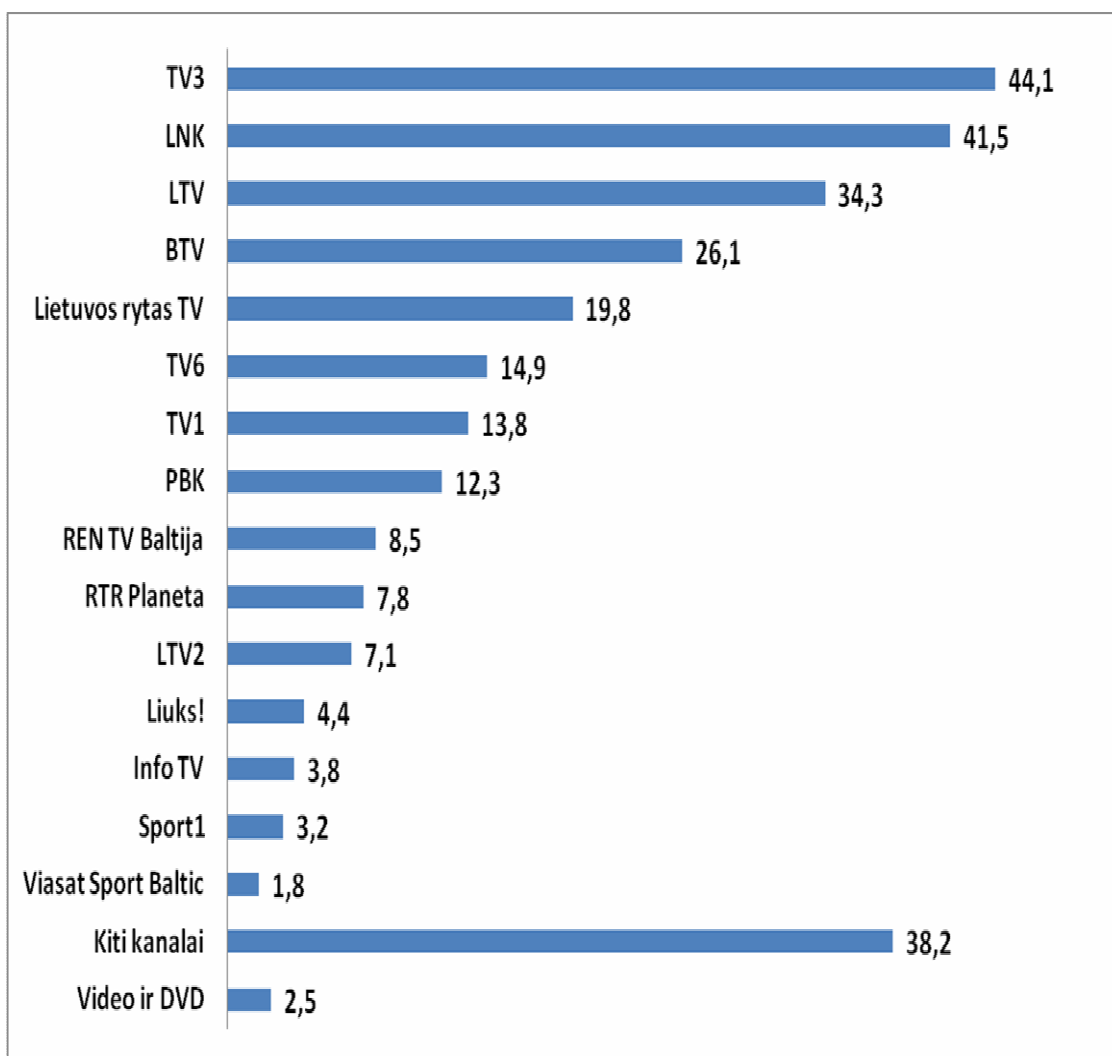
Pagal aprėptį 12 televizijos programų yra nacionalinės, 1- regioninė ir 20 – vietinės. Artėjant perėjimui prie skaitmeninės antžeminės televizijos analoginės antžeminės televizijos rinka Lietuvoje jau nebesivysto, priešingai, ji pamažu mažėja, nes pvz., vienas iš pagrindinių nacionalinių transliuotojų UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“ atsisakė Komisijos išduotų licencijų transliuoti televizijos programą „TV1“ Varėnoje ir Viešintose (Anykščių raj.) analoginės antžeminės televizijos būdu.

8 grafikas: Galimybė matyti televizijos kanalus, proc. nuo namų ūkių, turinčių televizorių ³⁶

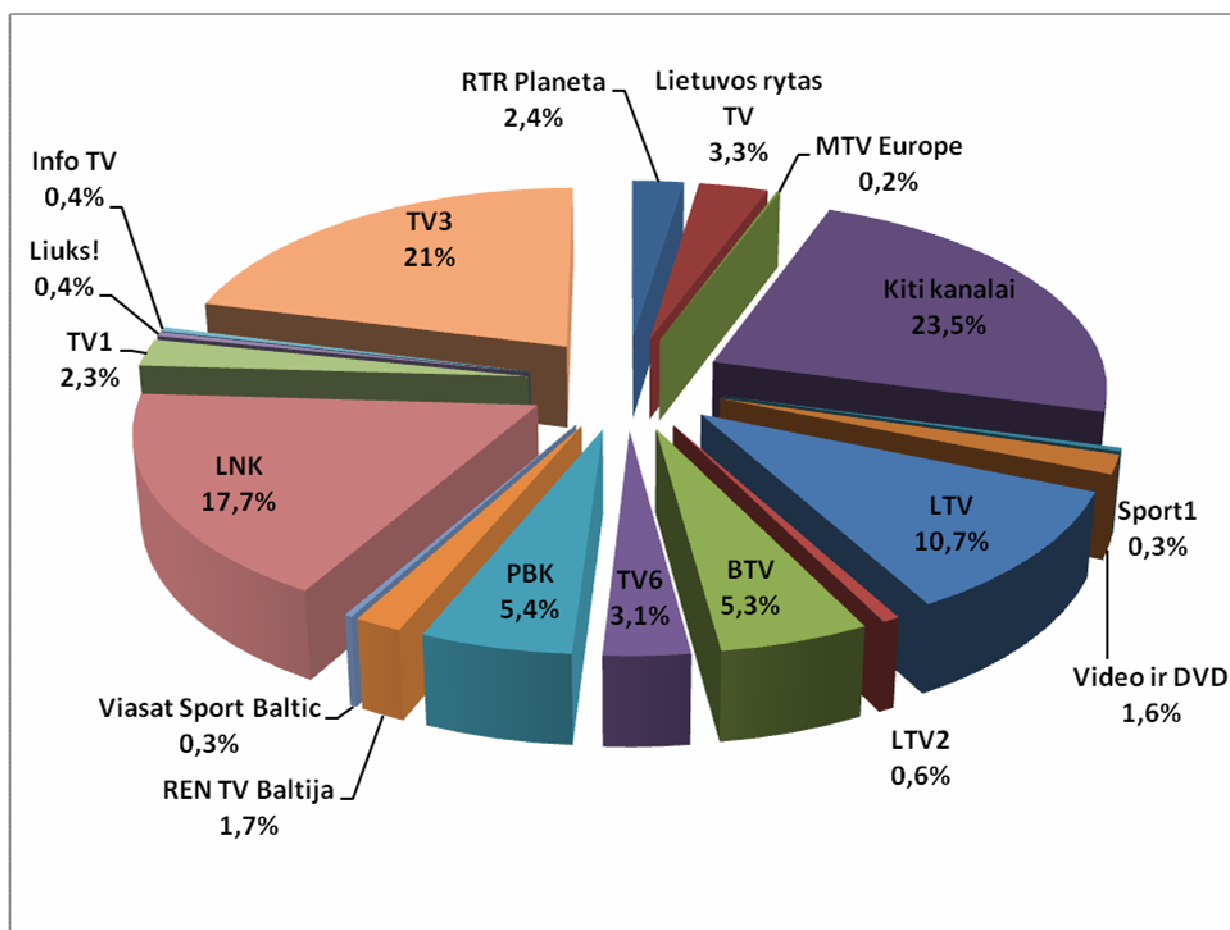
³⁶TNS LT, 2011 m. TV parko tyrimas.

9 grafikas. Televizijos kanalų vidutinis dienos pasiekimas 2011 m., proc.³⁷

³⁷TNS LT, 2011 m. TV auditorijos tyrimas.

10 grafikas: TV kanalų auditorijos struktūra pagal žiūrėtą laiką % 2011 m.³⁸

³⁸ Šaltinis: TNS LT, 2011 m. TV auditorijos tyrimas.

3. SKAITMENINĖS TELEVIZIJOS BŪKLĖ 2011 M.

Lietuvoje skaitmeninės televizijos paslaugos teikiamos visų rūšių elektroninių ryšių tinklais – per antžeminės televizijos stotis, kabelinės televizijos tinklais, mikrobangų daugiakanalės televizijos tinklais (MDTV), laidiniais ir bevieliais plačiajuosčio ryšio tinklais (IPTV) ir per dirbtinį Žemės palydovą.

Komisija ir toliau teikė prioritetą ir dėjo visas pastangas, kad skaitmeninė antžeminė televizija Lietuvoje būtų diegiama kuo sparčiau ir apie jos paslaugas žinotų visuomenė. Televizijos programų transliavimas skaitmeninės antžeminės televizijos nacionalinės aprėpties tinklais Vilniuje buvo pradėtas jau 2006 metais. Jau 2010 m. pabaigoje AB Lietuvos radijo ir televizijos centro I-ojo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklo stotys veikė 29 vietovėse, o II-ojo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklo stotys veikė 27 vietovėse TEO LT, AB I-ojo tinklo stotys veikė 24 vietovėse, o II-ojo – 6. Lietuvos nacionalinių transliuotojų programos, siunčiamas per I-ąjį ir II-ąjį AB LRTC tinklus, turi galimybę priimti apie 95 proc. gyventojų, per I-ąjį TEO LT, AB tinklą – 92 proc., o siunčiamas per II-ąjį TEO LT, AB tinklą – 75 proc. Iš viso per skaitmeninės antžeminės televizijos tinklus apie 75 proc. gyventojų gali priimti 14 nemokamų (nekoduotų) televizijos programų: iš jų 9 jau buvo transliuojamos per analoginius tinklus ar vietines televizijos stotis, 3 – naujos, transliuojamos tik skaitmeniniu būdu, 2 – užsienio transliuotojų retransliuojamos programos (*žr. 6 lentelę*) bei už abonentinį mokestį matyti dar 26 televizijos programos (*žr. 7 lentelę*).

2011 m. Komisija išdavė retransliavimo licenciją UAB „Balticum TV“ per antžeminės skaitmeninės televizijos stotį Klaipėdoje retransliuoti 7 standartinės raiškos televizijos programas.

Be jau paminėtų, vis dar išlieka aktuali ir regioninių televizijų programų harmoningo ir darnaus perkėlimo į skaitmeninės antžeminės televizijos platformą problema. Komisija ne kartą kvietė ir ragino regioninius transliuotojus pateikti savo galimos veiklos planus po analoginės antžeminės televizijos išjungimo, tačiau tik 2011 m., suaktyvėjus Regioninių televizijų asociacijos veiklai, imtasi konkrečių veiksmų jų veiklos tęstinumui užtikrinti skaitmeninių technologijų plotmėje. Atsižvelgiant į tai, kad minėta problema dar nėra visiškai išspręsta, jos sprendimas ir regioninių televizijos programų transliavimas skaitmeninės antžeminės televizijos tinkluose bus vienas iš prioritetinių Komisija veiklos uždavinių 2012 m.

Sparčiai vystantis skaitmeninės televizijos technologijoms ir artėjant analoginės antžeminės televizijos išjungimo datai, vis daugiau žmonių Lietuvoje teikia pirmenybę pažangesnės ir geresnės paslaugų kokybę garantuojančioms technologijoms ir todėl renkasi skaitmeninę televiziją. Skaitmeninės antžeminės televizijos nacionalinėje platformoje transliuojama 12 nekoduotų nacionalinių televizijos programų, dar dvi nekoduotas programos – „TV Polonia“ ir „BBC World News“ retransliuoja TEO LT, AB. Atkreiptinas dėmesys, kad šias keturiolika televizijos programų galima matyti nemokamai, įsigijus naują televizorių arba dekodavimo įrenginį (angl. „set-top-box“). Pateikti tikslų namų ūkių, kurie šį 14 nemokamų televizijos programų paketą laiko tai pakankamu dabar, yra sudėtinga, kadangi dar nėra vykdoma naujos kartos televizorių apskaita. Tačiau nežiūrint į tai, yra žinoma, kad sparčiai didėja naujų televizijos imtuvų pardavimai. Įvairūs tyrimai rodo, kad jau 2011 m. apie ketvirtis Lietuvos namų ūkių turėjo naujos kartos televizorius ar priedėlius prie jų, kurie leido priimti signalą skaitmeniniu būdu. Ši vartotojų dalis nuolat auga ir prognozuojama, kad dar žymiai padidės prieš pat antžeminės analoginės televizijos išjungimą 2012 m. spalio mėn. 29 d. 03.00 val. ir , žinoma, tai vyks ir po šio termino.

6 lentelė. Nemokamos (nekomercinės) televizijos programos, transliuojamos per antžeminės skaitmeninės televizijos tinklus

Eil. Nr.	Licencijos turėtojas	Programos pavadinimas	Veiklos pradžia, nurodyta licencijoje	Siuntėjas, tinklas
Programos, transliuojamos per antžeminės analoginės ir antžeminės skaitmeninės televizijos stotis ir tinklus				
1.	UAB „BALTIJOS TV“	„BTv“	2007-03-09	AB LRTC, I
2.	UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“	„LNK“	2007-03-09	AB LRTC, I
3.	UAB „TELE-3“	„TV3“	2007-03-09	AB LRTC, I
4.	UAB „TELE-3“	„TV6“	2007-03-09	AB LRTC, I
5.	UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“	„TV1“	2007-03-09	AB LRTC, I
6.	UAB „Lietuvos ryto“ televizija	„Lietuvos rytas.tv“	2008-05-17	TEO LT, AB, I
7.	UAB „Balticum TV“	„Balticum televizija“	2009-01-01	TEO LT, AB, II
8.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	„Lietuvos televizija“	2006-07-01	AB LRTC, I
Programos, transliuojamos tik per antžeminės skaitmeninės televizijos tinklus				
9.	VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija	„LTV2“	2006-07-01	AB LRTC, I
10.	UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“	„Info TV“	2007-07-01	AB LRTC, I
11.	UAB „Laisvas ir nepriklausomas kanalas“	„LIUKS!“	2007-07-01	AB LRTC, I
12.	UAB „Sporto komunikacijos“	„Sport“	2008-09-01	TEO LT, AB, I
Programos, retransliuojamos per antžeminės skaitmeninės televizijos tinklus				
13.	TEO LT, AB	„BBC World News“	2006-06-30	AB LRTC, II
14.	TEO LT, AB	„TV Polonia“	2006-06-30	TEO LT, AB, II

7 lentelė. Mokamos televizijos programų paketas, retransliuojamas per antžeminės skaitmeninės televizijos tinklus

Eil. Nr.	Licencijos turėtojas	Programos pavadinimas	Veiklos pradžia, nurodyta licencijoje	Siuntėjas, tinklas
1.	TEO LT, AB	„RTR – Planeta Baltija“	2006-06-30	AB LRTC, II
2.	TEO LT, AB	„RTL“	2006-06-30	AB LRTC, II
3.	TEO LT, AB	„RTV I“	2006-06-30	AB LRTC, II
4.	TEO LT, AB	„NBA TV“		AB LRTC, II

5.	TEO LT, AB	„MTV Europe”	2006-06-30	AB LRTC, II
6.	TEO LT, AB	„Balticum Auksinis”	2006-06-30	AB LRTC, II
7.	TEO LT, AB	„Cartoon Network/TCM”	2006-06-30	AB LRTC, II
8.	TEO LT, AB	„CNN International”	2006-06-30	AB LRTC, II
9.	TEO LT, AB	„Ren TV Baltijos versija“	2006-06-30	AB LRTC, II
10.	TEO LT, AB	„Animal Planet”	2006-06-30	TEO LT, AB, I
11.	TEO LT, AB	„National Geographic Channel”	2006-06-30	TEO LT, AB, I
12.	TEO LT, AB	„Discovery Science”	2006-06-30	TEO LT, AB, I
13.	TEO LT, AB	„Discovery World”	2006-06-30	TEO LT, AB, I
14.	TEO LT, AB	„Eurosport”	2006-06-30	TEO LT, AB, I
15.	TEO LT, AB	„Travel Channel/Playboy TV”	2008-05-01	TEO LT, AB, I
16.	TEO LT, AB	„Diva Universal“	2008-05-01	TEO LT, AB, I
17.	TEO LT, AB	„Discovery Channel”	2006-06-30	TEO LT, AB, I
18.	TEO LT, AB	„VH 1”	2006-06-30	TEO LT, AB, II
19.	TEO LT, AB	„Euronews”	2006-06-30	TEO LT, AB, II
20.	TEO LT, AB	„Nickelodeon”	2006-06-30	TEO LT, AB, II
21.	TEO LT, AB	„Eurosport 2”	2008-05-01	TEO LT, AB, II
22.	TEO LT, AB	„LOLO TV”	2011-04-06	TEO LT, AB, II
23.	TEO LT, AB	„Fashion TV”	2006-06-30	TEO LT, AB, II
24.	TEO LT, AB	„Discovery Travel and Living”	2006-06-30	TEO LT, AB, II
25.	TEO LT, AB	„Sony Entertainment Television”	2011-12-14	TEO LT, AB, II
26.	TEO LT, AB	„SHOWTIME“	2010-07-01	AB LRTC, I

Vilniuje per 37 televizijos kanalo antžeminės skaitmeninės televizijos stotį, o Kaune – per 25 kanalo stotį, TEO LT, AB pateikia abonementams mokamą 3 raiškosios televizijos programų paketą (žr. 8 lentelę). Vilniuje taip pat veikia 53 televizijos kanalo stotis, per kurią UAB „Balticum TV” pateikia abonementams mokamą 9 televizijos programų paketą (žr. 9 lentelę). Klaipėdoje per 45 televizijos kanalo antžeminės skaitmeninės televizijos stotį UAB „Balticum TV“ pateikia abonementams 8 televizijos programų paketą (žr. 10 lentelę).

8 lentelė. Mokamas raiškosios televizijos programų paketas, siunčiamas per 37 ir 25 televizijos kanalų antžemines skaitmenines stotis Vilniuje ir Kaune

Eil. Nr.	Licencijos turėtojas	Programos pavadinimas	Veiklos pradžia nurodyta licencijoje	Pastabos
1.	TEO LT, AB	„Eurosport HD”	2009-10-01	Retransliuojama
2.	TEO LT, AB	„Discovery HD Showcase ”	2009-10-01	Retransliuojama
3.	TEO LT, AB	„National Geographic Channel HD”	2009-10-01	Retransliuojama

9 lentelė. Mokamas televizijos programų paketas, siunčiamas per 53 televizijos kanalo antžeminę skaitmeninę stotį Vilniuje

Eil. Nr.	Licencijos turėtojas	Programos pavadinimas	Veiklos pradžia nurodyta licencijoje	Pastabos
1.	UAB „Balticum TV”	„Balticum Auksinis”	2004-04-08	Transliuojama
2.	UAB „Balticum TV”	„Eurosport”	2010-10-13	Retransliuojama

3.	UAB „Balticum TV”	„O-E“	2010-10-13	Retransliuojama
4.	UAB „Balticum TV”	„TV 1000 East”	2005-04-30	Retransliuojama
5.	UAB „Balticum TV”	„Cartoon Network/TCM”	2010-10-13	Retransliuojama
6.	UAB „Balticum TV”	„Discovery channel“	2010-07-19	Retransliuojama
7.	UAB „Balticum TV”	„Russia RTR“	2011-04-04	Retransliuojama
8.	UAB „Balticum TV”	„National Geographic Wild”	2009-03-01	Retransliuojama
9.	UAB „Balticum TV”	„NTV MIR“	2010-01-01	Retransliuojama

10 lentelė. Mokamas televizijos programų paketas, siunčiamas per 45 televizijos kanalo antžeminę skaitmeninę stotį Klaipėdoje

Eil. Nr.	Licencijos turėtojas	Programos pavadinimas	Veiklos pradžia nurodyta licencijoje	Pastabos
1.	UAB „Balticum TV”	„Balticum Auksinis“	2012-01-01	Retransliuojama
2.	UAB „Balticum TV”	„OE“	2012-01-01	Retransliuojama
3.	UAB „Balticum TV”	„Nat Geo Wild“	2012-01-01	Retransliuojama
4.	UAB „Balticum TV”	„NTV Mir“	2012-01-01	Retransliuojama
5.	UAB „Balticum TV”	„Cartoon Network“	2012-01-01	Retransliuojama
6.	UAB „Balticum TV”	„TCM Europe“	2012-01-01	Retransliuojama
7.	UAB „Balticum TV”	„Eurosport“	2012-01-01	Retransliuojama
8.	UAB „Balticum TV”	„Discovery Channel“	2012-01-01	Retransliuojama

TEO LT, AB ir UAB „Balticum TV” savo abonentams pateikia skaitmeninės televizijos priedėlius (angl. set-top box), suteikiančius galimybę antžeminės skaitmeninės televizijos programas priimti su įprastais televizoriais.

Komisija su Ryšių reguliavimo tarnyba 2011 m. parengė Radijo dažnių radijo ir televizijos programoms transliuoti ir siūsti skyrimo strategijos pakeitimo projektą ir pateikė jį tvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Šiame projekte buvo numatyti antžeminės skaitmeninės televizijos plėtos principai iki analoginės antžeminės televizijos išjungimo ir tolimesnė antžeminės skaitmeninės televizijos plėtra po analoginės antžeminės televizijos išjungimo bei konkretūs atitinkamų institucijų veiksmai diegiant antžeminę skaitmeninę televiziją. Deja, šis nutarimas net po ilgai trukusio derinimo nebuvo priimtas.

11 lentelė. SKAITMENINĖ ANTŽEMINĖ TELEVIZIJA LIETUVOJE – 2011 M. GRUODŽIO 31 D.

SIUNTĖJAS – LRTC I	SIUNTĖJAS – TEO LT I
LIETUVOS TELEVIZIJA*	SHOWTIME BALTIC*
LTV2	LIETUVOS RYTAS.TV
LNK	ANIMAL PLANET
INFO TV	NATIONAL GEOGRAPHIC
LIUKS!	DISCOVERY SCIENCE
TV1	DISCOVERY CIVILISATION
TV6	EUROSPORT
BTV	TRAVEL CHANNEL/PLAYBOY
TV3	DIVA UNIVERSAL
SPORT1	DISCOVERY CHANNEL
SIUNTĖJAS – LRTC II	SIUNTĖJAS – TEO LT II
BBC WORLD*	BALTICUM TV
RTR Planeta*	TV POLONIA*
RTL	VH1
RTVi	EURONEWS
NBA TV	NICKELODEON
MTV EUROPE	EUROSPORT2
BALTICUM AUKSINIS	LOLO TV
CARTOON NETWORK/TCM	FASHION TV
CNN INTERNATIONAL	DISCOVERY TRAVEL AND LIVING
REN TV	SONY ENTERTAINMENT TV

* Atviros transliuojamos programos, * atviros TEO LT retransliuojamos programos

– šias programas galima nemokamai matyti, įsigijus naują televizorių arba priedėlį.

* koduotos TEO LT retransliuojamos programos.

VILNIUJE 37 KANALU, KAUNE - 25 KANALU RETRANLIUOJA TEO LT, AB

VILNIUJE - SIUNTĖJAS – AB LRTC	KAUNE - SIUNTĖJAS – TEO LT, AB
NATIONAL GEOGRAPHIC HD	NATIONAL GEOGRAPHIC HD
DISCOVERY CHANNEL HD	DISCOVERY CHANNEL HD
EUROSPORT HD	EUROSPORT HD

VILNIUJE 53 KANALU, KLAIPĖDOJE 45 KANALU RETRANSLIUOJA „BALTICUM TV

VILNIUJE – SIUNTĖJAS – AB LRTC	KLAIPĖDOJE – SIUNTĖJAS – BALTICUM
BALTICUM AUKSINIS	BALTICUM AUKSINIS
EUROSPORT	EUROSPORT
O-E	O-E
TV1000 EAST	TV1000 EAST
CARTOON NETWORK/TCM	CARTOON NETWORK/TCM
DISCOVERY CHANNEL	DISCOVERY CHANNEL
RUSSIA RTR	RUSSIA RTR
NATIONAL GEOGRAPHIC WILD	NATIONAL GEOGRAPHIC WILD
NTV MIR	

4. KABELINĖS TELEVIZIJOS IR IPTV RETRANSLIUOTOJAI

Televizijos programų retransliavimo rinkoje Lietuvoje veikė 50 retransliuotojų, retransliuojančių televizijos ir radijo programas kabelinės televizijos, laidiniais plačiąjuosčio ryšio tinklais (IPTV), mikrobangų daugiakanalės televizijos tinklais. Pastebėta tendencija, kad sparčiai mažėja retransliuotojų, retransliuojančių tik kabelinės televizijos (2010 m. veikė 54, 2011 m. – 44 kabelinės TV retransliuotojai). Šią tendenciją lėmė tai, kad vyko retransliavimo veiklą vykdančių įmonių susiliejimai, reorganizacijos, stambesnės įmonės pirkė mažesnes bei tokios priežastys kaip ekonominiai veiksniai, per mažas vartotojų, besinaudojančių teikiama paslauga, skaičius. Šios minėtos priežastys nulėmė ir bendrovių UAB „Omnitel“ ir UAB „Bitė Lietuva“ licencijų retransliuoti televizijos programas belaidžiais plačiąjuosčio ryšio tinklais atsisakymą 2011 m.

Sparčiai vystantis plačiąjuosčio ryšio tinklams, padaugėjo ūkio subjektų, norinčių šiais tinklais retransliuoti programas: 2010 m. veikė 15 IPTV retransliuotojų, o 2011 m. pabaigoje – jau 22.

2011 m. pabaigoje Lietuvoje buvo 44 retransliuotojų, retransliuojančių televizijos programas kabelinės televizijos tinklais, 3 retransliuotojai - retransliuojantys mikrobangų daugiakanalės televizijos tinklais, 22 įmonės buvo gavę licenciją retransliuoti programas tiek kabeliniais, tiek laidiniais plačiąjuosčiais tinklais, 7 turėjo licencijas retransliuoti tik laidiniais plačiąjuosčio ryšio tinklais (IPTV).

2011 m. pabaigoje skaitmeniniu būdu Lietuvoje televizijos programas retransliavo 29 iš 50 retransliuotojų ir 7 retransliuotojai tik plačiąjuosčio ryšio tinklais. Lietuvos gyventojams yra teikiamas VIASAT prekės ženklų žymimas mokamos skaitmeninės palydovinės televizijos programų paketas.

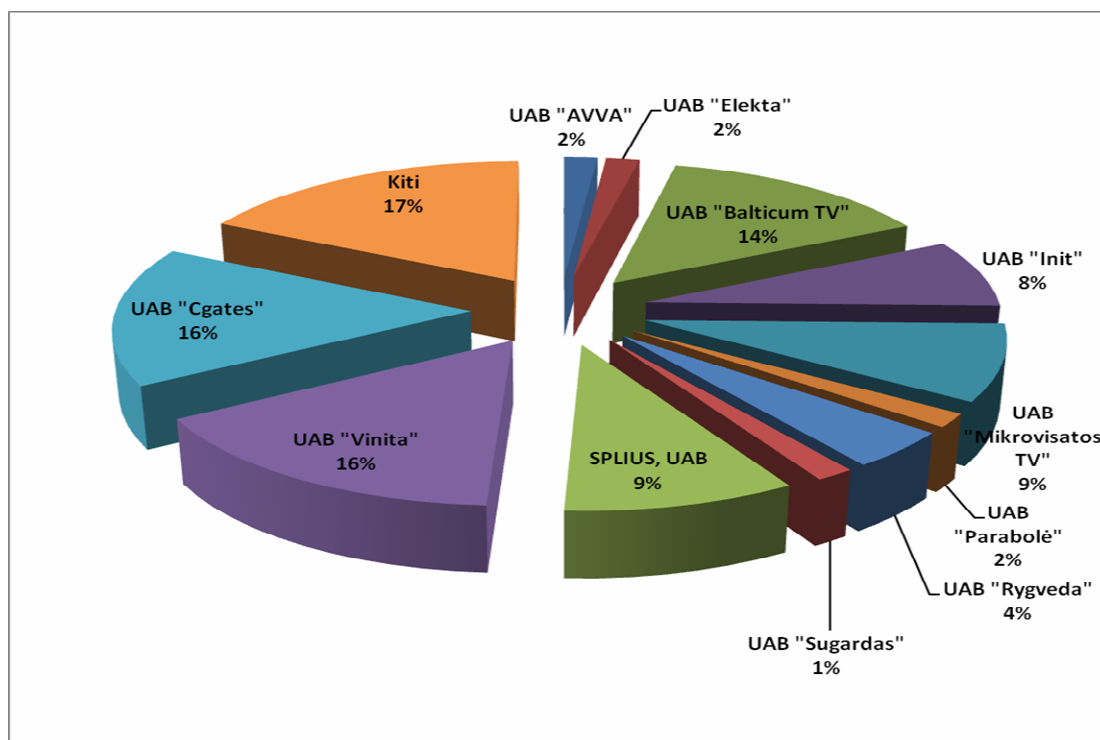
Analizuojant kabelinės televizijos abonentų, kurių Komisijos duomenimis 2011 m. gruodžio 31 d. buvo 416 885, pasiskirstymą Lietuvoje, akivaizdu, kad televizijos programų retransliavimo rinkoje lyderiauja UAB „Vinita“ ir UAB „Cgates“, užimančios po 16 procentų abonentų dalį (*žr. Priedo 11 grafiką*). Laidiniais plačiąjuosčio ryšio tinklais (IPTV) teikiamos paslaugos Lietuvoje abonentų skaičius, lyginant su 2010 m. – 75661 abonentai, augo ir 2011 m. pabaigoje buvo 83754 abonentai. Šioje rinkos dalyje daugiausia abonentų turėjo TEO LT, AB.

Lyginant abonentų pasiskirstymą didžiuosiuose Lietuvos miestuose, matyti, kad padėtis yra gana panaši kaip ir buvo 2010 m. Vilniuje daugiausia abonentų turi UAB „Vinita“ – 53 proc. (*žr. Priedo 12 grafiką*), Kaune - UAB „Mikrovisata“ – 53 proc. (*žr. 13 grafiką*), o Klaipėdoje kabelinės televizijos paslaugas teikianti bendrovė UAB „Balticum TV“ užima net 94 procentus visos abonentų rinkos (*žr. 14 grafiką*). Šiauliuose daugiausiai abonentų turi SPLIUS, UAB – 98 proc. (*žr. 15 grafiką*), Panevėžyje – UAB „Elekta“ - 71 proc. (*žr. 16 grafiką*).

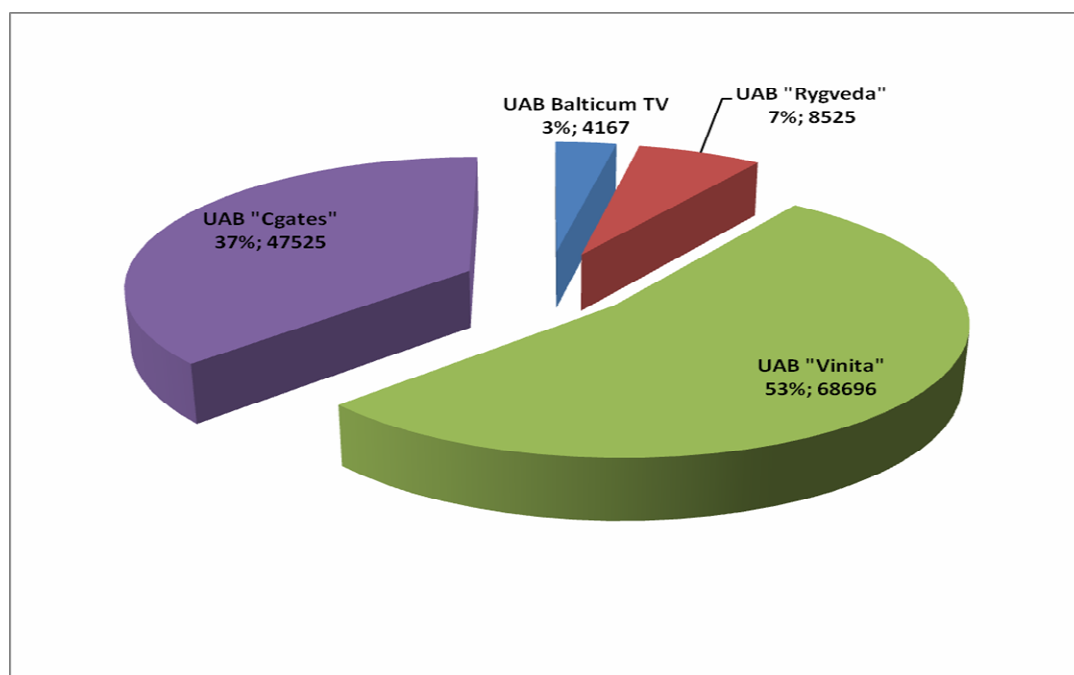
Lietuvoje be kabelinių ir plačiąjuosčio ryšio (IPTV) tinklų televizijos paslaugos dar yra teikiamos ir mikrobangų daugiakanalės televizijos tinklais (MDTV). Paprastai šia paslauga žiūrovai naudojasi tose vietovėse, kur nėra išvystytų kabelinės televizijos ar plačiąjuosčio ryšio tinklų. Analoginė mikrobangų daugiakanalė televizija (MDTV) naudoja ribotus radijo dažnių (kanalų) išteklius 2500-2690 MHz radijo dažnių juostoje.

2011 m. Lietuvoje mikrobangų daugiakanalės televizijos tinklais televizijos programas retransliavo trys retransliuotojai: UAB „Balticum TV“, UAB „Mikrovisatos TV“ ir UAB „Cgates“. Komisijos duomenimis, 2011 m. buvo 19 230 namų ūkių, kurie naudojo mikrobangų daugiakanalę televiziją (*žr. Priedo 17 grafiką*).

11 grafikas. Kabelinės televizijos abonentų pasiskirstymas pagal įmones Lietuvoje 2011 metais³⁹

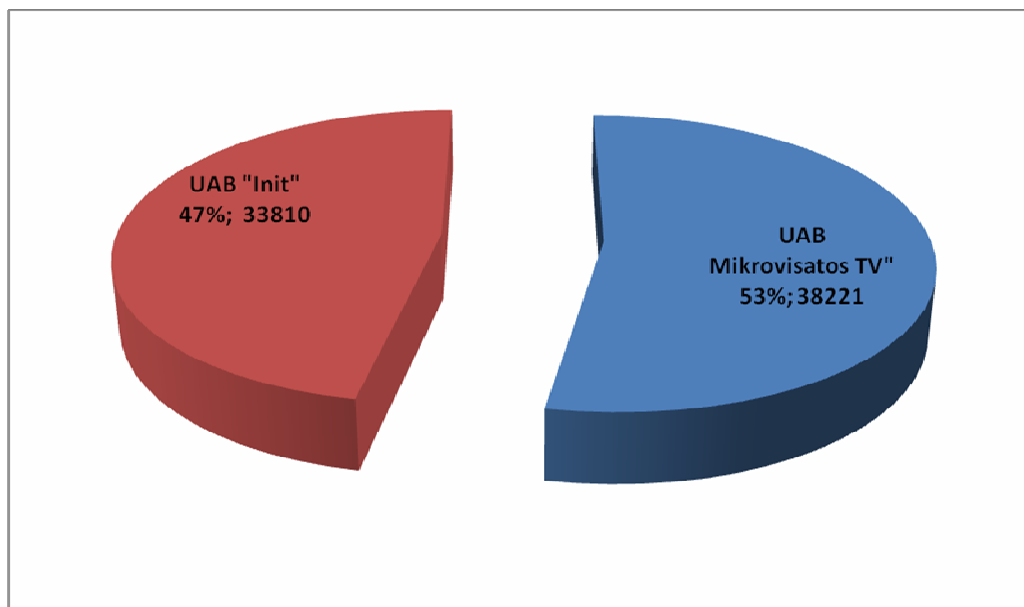
12 grafikas. Kabelinės televizijos abonentų pasiskirstymas pagal įmones Vilniuje 2011 metais⁴⁰

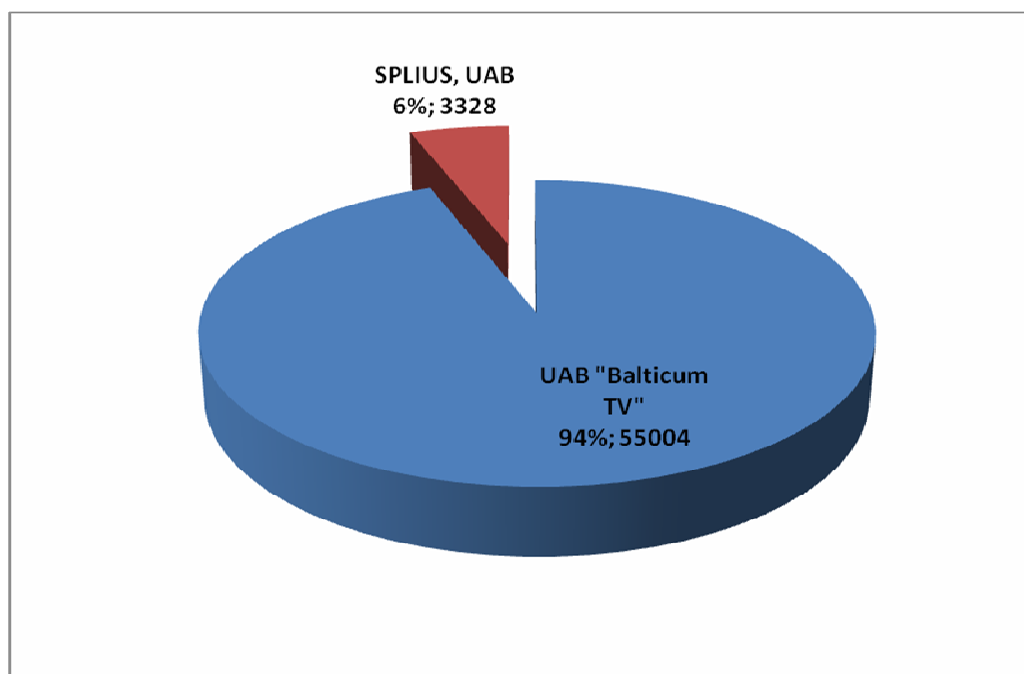
³⁹ Šaltinis: LRTK

⁴⁰ Šaltinis: LRTK

13 grafikas. Kabelinės televizijos abonentų pasiskirstymas pagal įmones Kaune 2011 metais⁴¹

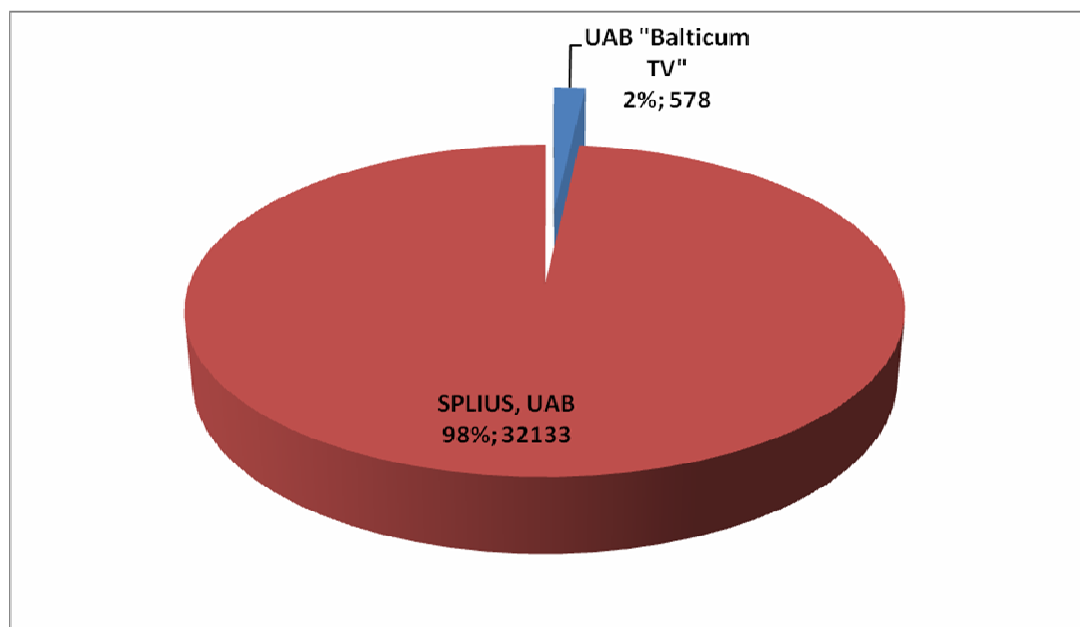
14 grafikas. Kabelinės televizijos abonentų skaičius Klaipėdoje 2011 metais⁴²

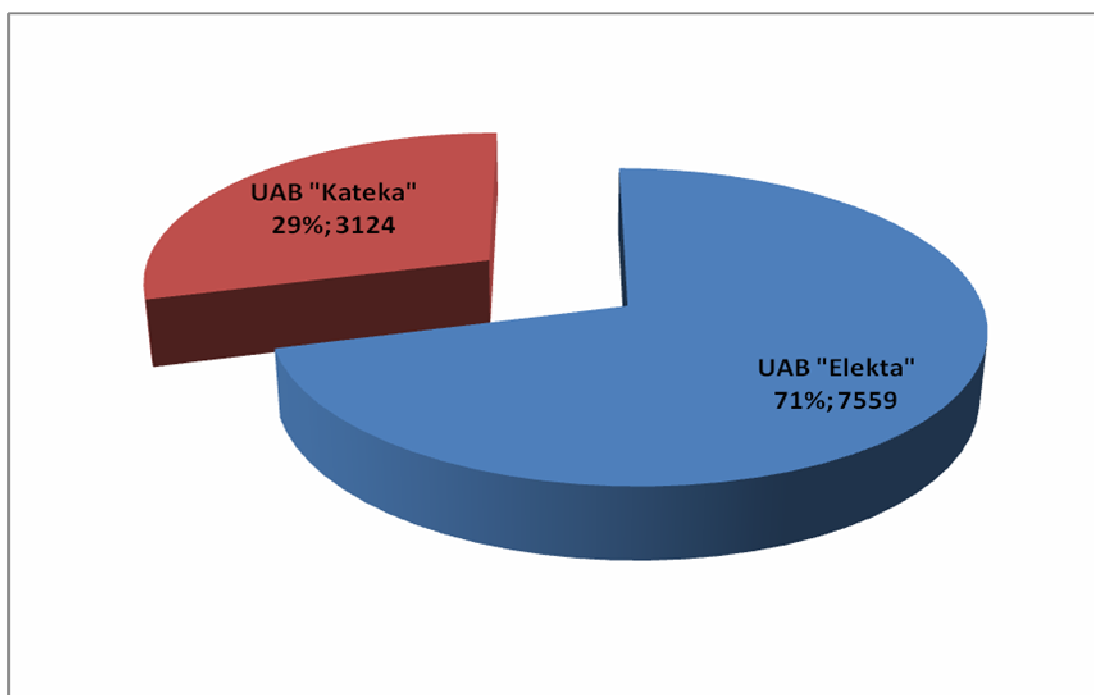
⁴¹ Šaltinis: LRTK

⁴² Šaltinis: LRTK

15 grafikas. Kabelinės televizijos abonentų pasiskirstymas pagal įmones Šiauliuose 2010 metais⁴³

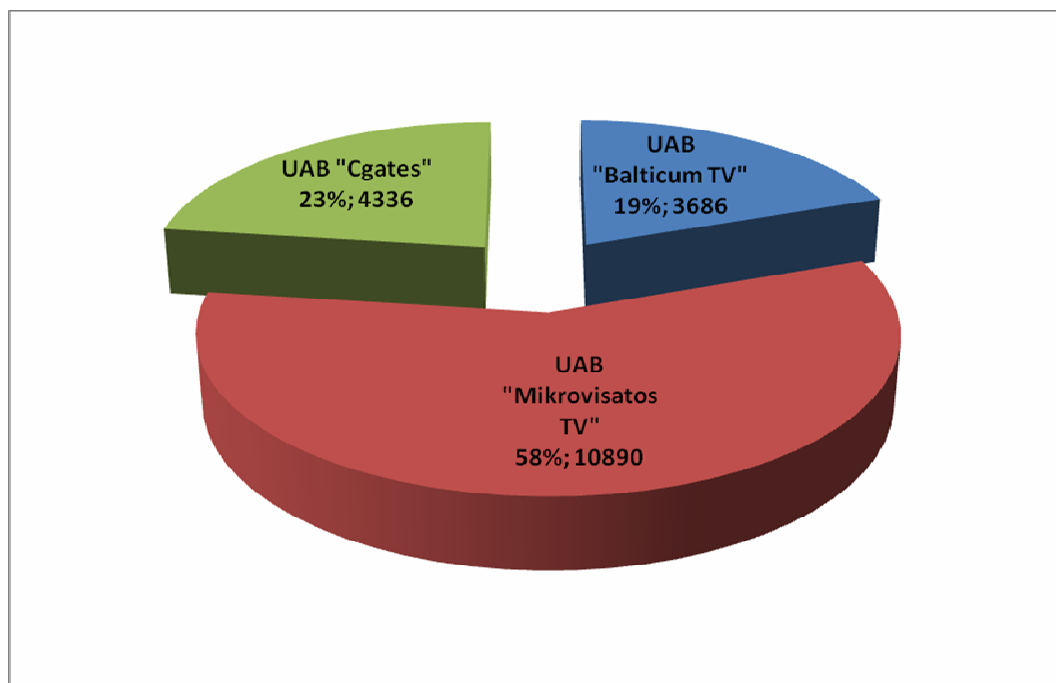
16 grafikas. Kabelinės televizijos abonentų pasiskirstymas pagal įmones Panevėžyje 2011 metais⁴⁴

⁴³ Šaltinis: LRTK

⁴⁴ Šaltinis: LRTK

17 grafikas. MDTV abonentų skaičiaus pasiskirstymas Lietuvoje pagal įmones 2011 metais⁴⁵

5. AUDIOVIZUALINĖS RINKOS PAJAMŲ DINAMIKA

12 lentelė. Transliuotojų ir retransliuotojų pajamos litais 2010-2011 metais^{*46}

	2010 m. I ketv.	2010 m. II ketv.	2010 m. III ketv.	2010 m. IV ketv.	2010 m. (iš viso)
Televizijos	26952098	42770588	28683631	42761001	141167318
Radijo stotys	5031574	6404685	5119145	7017431	23572835
Retransliuotojai	26200538	27540758	27678301	27830960	109250557
Iš viso:	58184210	76716031	61481077	77609392	273990710

	2011 m. I ketv.	2011 m. II ketv.	2011 m. III ketv.	2011 m. IV ketv.	2011 m. (iš viso)
Televizijos	31466375	40477875	30455381	45885835	148285466
Radijo stotys	4361500	5824125	5475163	6064051	21724839
Retransliuotojai	29104000	29438250	30142396	31696478	120381124
Iš viso:	64931875	75740250	66072940	83646364	290391429

* Išskyrus VšĮ Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija bei „Pirmasis Baltijos kanalas“ (PBK) pajamas

⁴⁵ Šaltinis: LRTK

⁴⁶ Šaltinis: LRTK

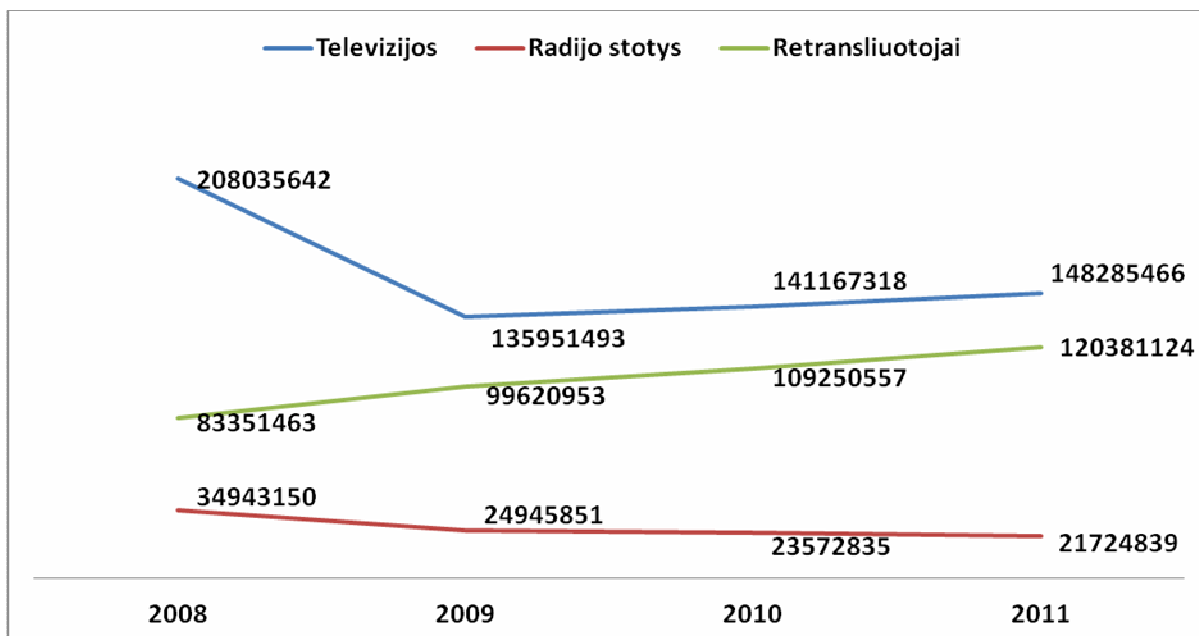
13 lentelė. Visų radijo ir televizijos transliuotojų pajamų dinamika 2010 – 2011 metais pagal ketvirčius (LT) ⁴⁷

	2010 m. I ketv.	2010 m. II ketv.	2010 m. III ketv.	2010 m. IV ketv.	2010 m. (iš viso)
Televizijos	30152223	47391197	31544260	46189881	155277561
Radijo stotys	5766727	7109945	5645853	7856028	26378553

	2011 m. I ketv.	2011 m. II ketv.	2011 m. III ketv.	2011 m. IV ketv.	2011 m. (iš viso)
Televizijos	34201206	44549620	33131210	51260023	163142059
Radijo stotys	4887319	6613140	6158433	7014553	24673445

Reklamos rinkoje 2011 m., kaip ir anksčiau, pagal gautas pajamas pirmoje vietoje buvo televizija, tačiau jos pajamų dalis visoje Komisijos apskaitomoje ir transliuotojų bei retransliuotojų deklaruojamoje reklamos rinkoje vis menksta. Retransliuotojų pajamos nuosekliai auga. Nuo 2008 metų iki 2012 m. retransliuotojų pajamos išaugo 44,4 proc. Tai daugiausia susiję su TEO LT, AB atėjimu į retransliavimo rinką ir televizijos retransliavimo laidinio plačiajuosčio ryšio tinklais plėtra. Komercinio audiovizualinio sektoriaus pajamų dalys pateikiamos **19-me grafike**⁴⁸.

18 grafikas. Komercinių transliuotojų ir retransliuotojų pajamos per 2008 – 2011 metus, LT⁴⁹

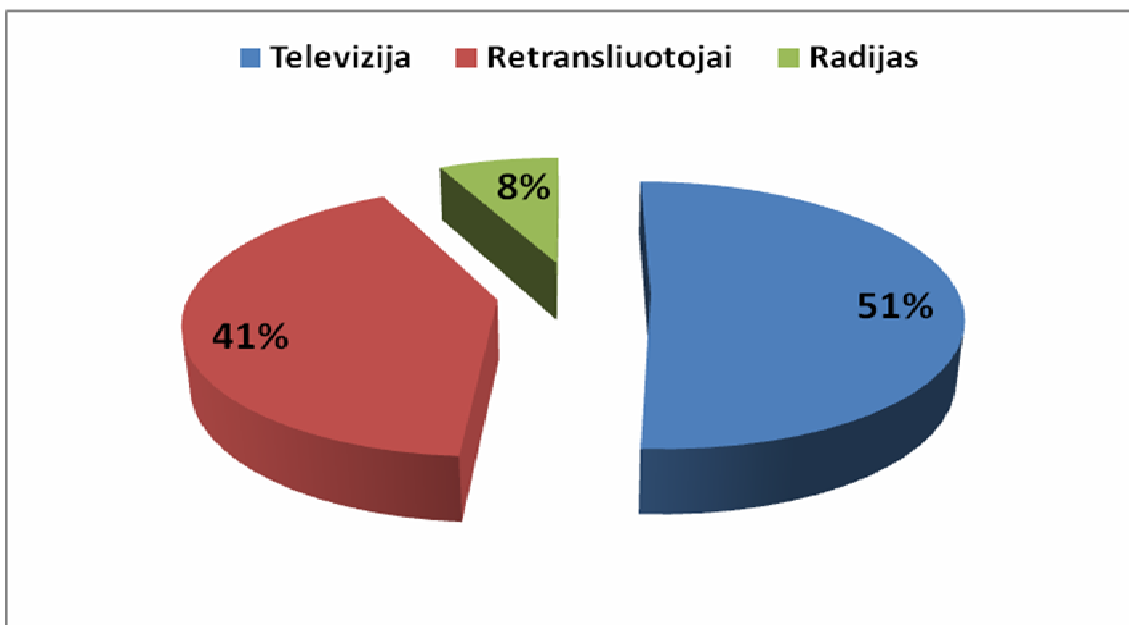

⁴⁷ Šaltinis: LRTK

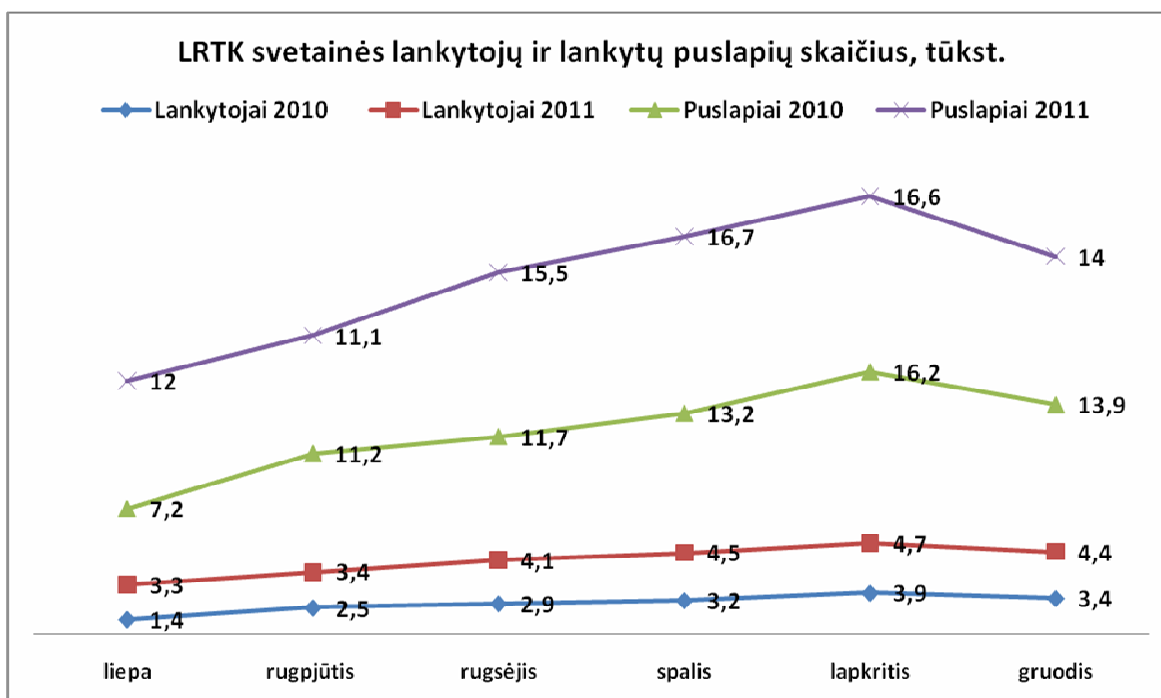
⁴⁸ Šaltinis: LRTK

⁴⁹ Šaltinis: LRTK

18 grafikas. Komercinio audiovizualinio sektoriaus pajamų santykis 20011 m.

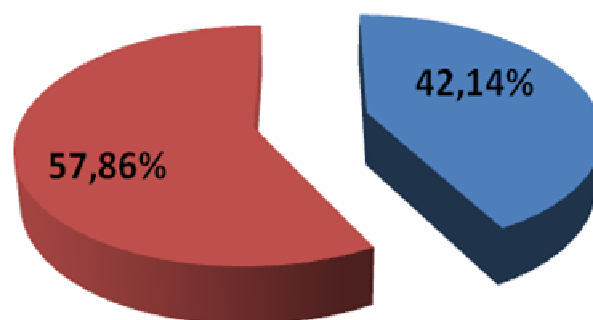

6. KOMISIJOS TINKLAPIO WWW.RTK.LT LANKOMUMO PARAMETRAI

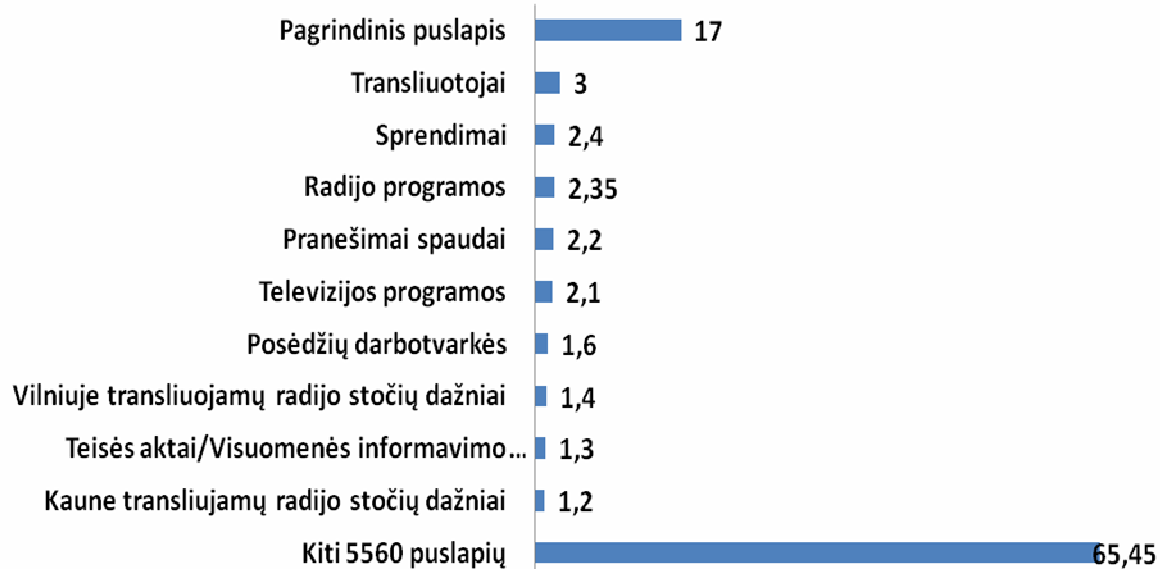

Komisijos tinklapio www.rtk.lt lankytojų lojalumo rodikliai

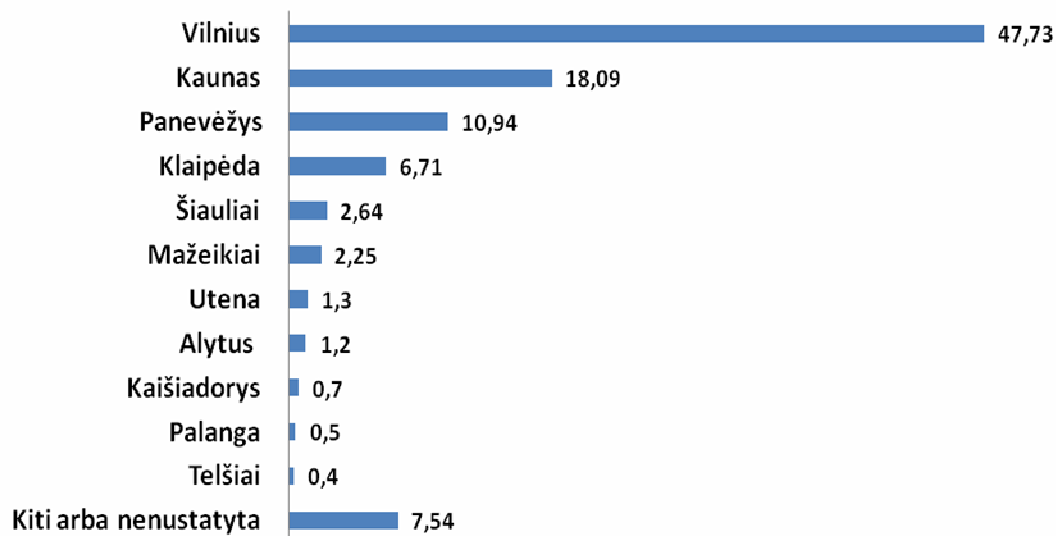
■ Sugrįžtantys lankytojai ■ Nauji lankytojai

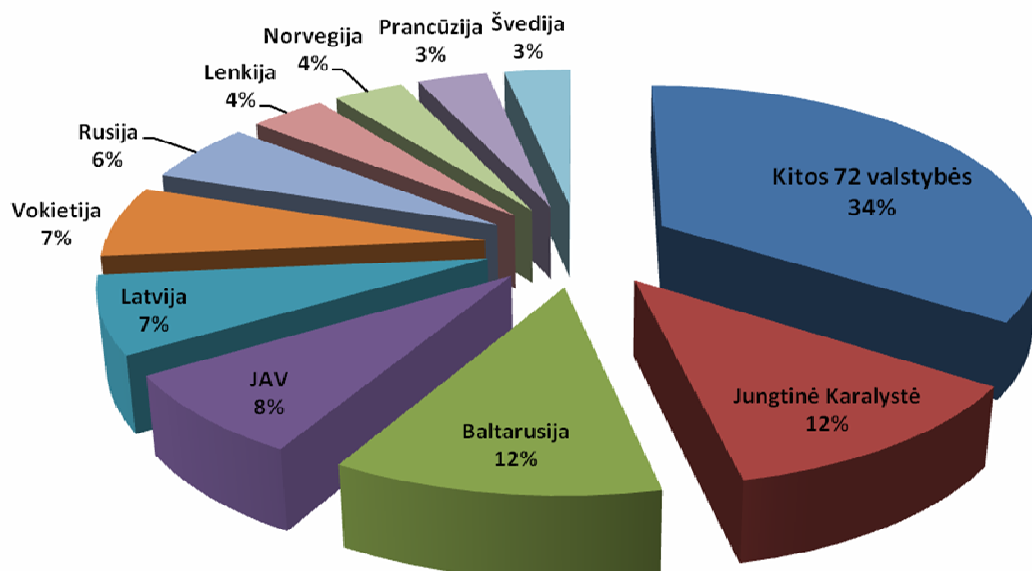
Lankomiausias svetainės www.rtk.lt turinys, proc.

**Svetainės www.rtk.lt apsilankymų skaičius iš Lietuvos 2011 m. ,
proc**

LRTK tinklapio lankytojai iš užsienio valstybių

7. LIETUVOS RADIJO IR TELEVIZIJOS KOMISIJOS 2011 M. IŠLAIDŲ SĄMATOS VYKDYMO ATASKAITA (PATVIRTINTA: Lietuvos radijo ir televizijos komisijos 2012 m. vasario 29 d. sprendimu Nr. KS – 32)

Eil. Nr.	Pavadinimas	Planuota suma (tūkst. Lt)	Faktiška suma (tūkst. Lt)
	PAJAMOS	2190	1767
	Panaudota iš rezervo		423
1	Darbo užmokestis		
1 1	Darbuotojų skaičius - 15		
1 2	Darbuotojų darbo užmokestis	730	730
2	Įmokos socialiniam draudimui	226	226
3	Išlaidos LRTK veiklos, institucinių galių ir poįstatyminės bazės stiprinimui, strategijai ir Strateginio plano pakeitimų rengimui, audiovizualinės rinkos reglamentavimui, tarptautinei ir viešųjų ryšių veiklai pagal patvirtintą 2011 m. veiklos planą	948	875
4	Komandiruočių Lietuvoje ir užsienyje išlaidos	30	15
5	Išlaidos darbams ir paslaugoms	60	56
6	Patalpų nuomos, eksploatacijos, apsaugos išlaidos	54	43
7	Elektros energijos, skirtos apšvietimui, šildymui ir kt. reikmėms, išlaidos	33	22
8	Transporto priemonių remonto, išlaikymo ir draudimo išlaidos	8	3
9	Knygų, periodinių leidinių ir kt. spaudinių įsigijimo bei skelbimų spausdinimo išlaidos	9	2
10	Kvalifikacijos kėlimo, seminarų, kursų ir kt. išlaidos	6	1
11	Kompiuterinės technikos išlaikymo ir aptarnavimo išlaidos	13	7
12	Ryšių ir pašto siuntimo išlaidos	11	6
13	Interneto ir interneto svetainės atnaujinimo ir išlaikymo išlaidos	10	3
14	Trumpalaikio turto, kanceliariinių prekių ir kt. atsargų įsigijimo išlaidos	20	17
15	Ilgalaikio turto įsigijimo išlaidos	20	12
16	Reprezentacinės išlaidos	9	0
17	Kitos išlaidos (banko išlaidos ir kt.)	3	1
	Iš viso išlaidų	2190	2019

Administracijos direktorius

Nerijus Maliukevičius

